

VOORONTWERP VAN DECREET OVER HET ONDERWIJS XXX

Samenvatting

Dit decreet bevat vooral bepalingen die te maken hebben met de wijziging van een aantal bestaande niveau- en themadecreten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Dit onderwijsdecreet XXX beoogt drie doelstellingen te realiseren.
1. Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast.

De artikelen in dit decreet bevatten dan ook een aantal technische correcties, verduidelijkingen en aanvullingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

2. Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

Het gaat hier om vereenvoudigingen in de ruime zin van het woord: verminderingen van administratie en verbetering van juridische teksten. Ditmaal gaat het bijna uitsluitend om juridisch technische vereenvoudigingen of in overeenstemming brengen van de onderwijsregelgeving onderling en met andere regelgeving.

3. Een reeks kleinere maatregelen voeren gedeeltelijk het regeerakkoord uit:

--Rationalisatie van het onderwijsaanbod

Voor het secundair, volwassenen-, en hoger onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs wordt expliciet opgelegd dat de onderwijsinstellingen de officiële benamingen hanteren die betrekking hebben op de structuuronderdelen van het betreffende onderwijs. Dit kan gesanctioneerd worden en draagt bij tot meer transparantie.

Het komt tegemoet aan de doelstelling om het aanbod te rationaliseren zoals verwoord in het regeerakkoord. "Door één eenvoudige en uniforme tabel voor heel

Vlaanderen, moeten ouders en leerlingen zicht krijgen op het volledige leertraject van het eerste tot het laatste jaar” (secundair onderwijs).

“De regeringscommissarissen screenen de communicatie die de instellingen over hun studieaanbod voeren. Vaststellingen van misleidende communicatie leiden tot overheidsingrijpen waarbij de gevoerde communicatie wordt afgevoerd en bij herhaling er een financiële sanctie wordt opgelegd”.

(Beleidsnota operationele doelstelling 1.8)

-De maatregel dat een Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) dat niet deel uitmaakt van een onderwijskoepel of van het gemeenschapsonderwijs (GO!) zich ook contractueel kan laten begeleiden door een begeleidingsdienst is een invulling van het principe uit het regeerakkoord dat wanneer scholen extra diensten inkopen, ze beschikken over vrijheid.

(Beleidsnota operationele doelstelling 1.4)

-De wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving voert de maatregel in het regeerakkoord uit waarbij de termijn waarbinnen subsidies voor scholenbouw geheel of gedeeltelijk terugbetaald moeten worden bij het opheffen van de onderwijsbestemming van het gesubsidieerde gebouw, wordt verlengd van 20 naar 30 jaar. (beleidsnota operationele doelstelling 4.3)

- De onderwijsinspectie wordt weer bevoegd voor de doorlichting van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs. (beleidsnota operationele doelstelling 5.5)

-Voor de bachelors wordt het aandeel anderstalige opleidingen opgetrokken tot maximaal 9%. (beleidsnota operationele doelstelling 5.2)

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De kwantiteit en toenemende techniciteit van de regelgeving is de afgelopen jaren, zowel internationaal, federaal als op Vlaams niveau stelselmatig gegroeid. Ook binnen de sector onderwijs wordt er steeds meer en steeds sneller nieuwe en bijkomende regelgeving gecreëerd. De duurzaamheid van decretale bepalingen neemt af.

Jaarlijks ontstaan er situaties zoals hierboven onder A beschreven die leiden tot genummerde decreten.

Deze situaties worden veelal veroorzaakt door de snelheid en de hoeveelheid van verschillende regelgevende processen (waaronder ook dat van het genummerd decreet) die vaak gelijktijdig lopen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

In chronologische volgorde van de bestaande decreten die worden aangevuld en gewijzigd bevat dit voorontwerp van decreet 16 hoofdstukken.

Hieronder wordt een overzicht van de belangrijkste bepalingen per hoofdstuk gegeven.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Verlenging van de termijn voor terugbetaling van subsidies voor scholenbouw

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 wordt aangegeven dat de termijn waarbinnen subsidies voor scholenbouw geheel of gedeeltelijk moeten terugbetaald worden bij het opheffen van de onderwijsbestemming van het gesubsidieerd gebouw, wordt verlengd van 20 naar 30 jaar. Hieraan wordt invulling gegeven door de decretale aanpassing

Hoofdstuk 3 Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs

Datum waarop aan anciënniteitsvoorwaarde wordt voldaan voor een vaste benoeming

In tegenstelling tot vroeger wordt voor alle personeelscategorieën en in verschillende omstandigheden de datum waarop aan de anciënniteitsvoorwaarde wordt voldaan voor een vaste benoeming op 31 augustus van het voorgaande schooljaar gebracht.

Hoofdstuk 6 Wijziging van het decreet basisonderwijs

Definitie onderwijs aan huis

Onderwijs aan huis wordt gedefinieerd als onderwijs dat thuis of in een medische instelling wordt verstrekt. Dit staat op gespannen voet staat met andere artikelen waarin het geheel van het tijdelijk en permanent onderwijs aan huis ruimer is geregeld enerzijds en anderzijds met de huidige concrete toepassing (bv. onderwijs dat niet thuis verstrekt wordt maar bij grootouders of in een internaat...). Bijgevolg wordt de definitie aangepast aan deze andere artikelen.

Tijdelijke aanstelling en vrijstelling reffectatieverplichting voor betrekkingen in het kader van onderwijs aan huis

Naar analogie met het secundair onderwijs zijn in het basisonderwijs betrekkingen in het kader van onderwijs aan huis tijdelijk en vrijgesteld van reffectatieverplichtingen.

Residentiële settings-type 5-scholen

Doorheen het decreet basisonderwijs zijn er een aantal specifieke bepalingen voor type 5-onderwijs. Deze zijn nog niet allemaal aangepast aan de verschillende mogelijkheden tot het inrichten van type 5-onderwijs bij een residentiële setting. Op een aantal plaatsen wordt er bijvoorbeeld nog gesproken over "ziekenhuisschool", terwijl dit begrip ondertussen een stuk ruimer is.

Uitbreiding bevoegdheid van de ontwikkelingscommissie

De bevoegdheid van de ontwikkelingscommissie van de eindtermen wordt uitgebreid naar controle van de haalbaarheid.

Rationalisatie-hertellen

Op verschillende plaatsen wordt de formulering van hertellen met het oog op de oprichting van een vestigingsplaats, een niveau of een type op een gelijke manier geherformuleerd. De school die hertelt op 1 oktober moet voor elk onderdeel waarvoor een rationalisatienorm geldt, aan de rationalisatienorm voldoen.

Verlengen transitieperiode

Op vrijdag 25 oktober 2019 besliste de Vlaamse Regering om de huidige werkwijze van het ondersteuningsmodel in het schooljaar 2020-2021 te continueren (VR_2019_2510_DOC.1123/1TER).

Concreet komt deze wijziging erop neer dat het garantiefonds nog een schooljaar langer van toepassing blijft (idem secundair onderwijs).

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs

Verruiming aanbod open modules NT2

Om aan de nood van een meer maatgericht aanbod NT2 tegemoet te komen, worden de mogelijkheden voor een aanbod onder de vorm van open modules in de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 en Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4 verruimd.

Uitbreiding machtiging aan de Vlaamse regering voor het vastleggen van aanvullende toelatingsvoorwaarden in centra voor volwassenenonderwijs

Naast machtiging om aanvullende voorwaarden te bepalen in uitvoering van federale of Europese regelgeving wordt ook Vlaamse regelgeving toegevoegd. Zo kan de Vlaamse regering in casu naar aanleiding van regelgeving in verband met vergunningsvoorwaarden voor opvang van baby 's en peuters bijkomende voorwaarden opleggen voor de opleiding begeleider in de kinderopvang.

Bewijs van beroepskwalificatie

Een bewijs van beroepskwalificatie uitgereikt aan kandidaten die in het assessment slaagden, kan in combinatie met aanvullende algemene vorming eveneens leiden tot een diploma secundair onderwijs.

Afrondingsregels voor het toekennen van punten in centra voor volwassenenonderwijs

Voor de toekenning van de vte aan de cbe en de leraarsuren aan de cvo zijn er in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs afrondingsregels bepaald. De afrondingsregels worden nu ook ingevoerd voor de punten. De punten zullen, net zoals in het verleden, naar beneden afgerond worden tot een geheel getal.

Vastlegging van de omrekening van de overdracht van leraarsuren naar lesurencursist

Vanaf 1 september 2019 zijn er nieuwe rationalisatienormen voor de CVO 's. Deze kunnen hieraan voldoen door ofwel op eigen kracht het vereiste aantal lesurencursist te behalen ofwel dankzij overgedragen leraarsuren van een ander CVO. In dat laatste geval worden de overgedragen leraarsuren omgerekend naar lesurencursist die in rekening worden gebracht voor het behalen van de rationalisatienorm. Omdat er nu veel meer wegingsfactoren van toepassing zijn, is de oude omrekening niet meer mogelijk en wordt er een nieuwe manier van omrekening voorzien.

Aanpassing werkingsgebieden

De werkingsgebieden worden aangepast aan de fusies van gemeenten op 1 januari 2019.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Bijkomende vereisten van voltijds engagement voor centra voor deeltijdsonderwijs en voor centra voor de vorming van zelfstandigen en kmo

Binnen duaal leren wordt gesteld dat de jongere voltijds op de school aanwezig dient te zijn indien de werkplekcomponent niet is ingevuld. Dit principe wordt nu doorgetrokken naar het huidige stelsel voor leren en werken.

Delegatie aan de Vlaamse regering om drie categorieën te bepalen inzake programmatie van duale structuuronderdelen

In functie van de omzettingsskalender van oude opleidingen leren en werken naar duale structuuronderdelen dient de Vlaamse Regering te bepalen welke opleidingen vrij programmeerbaar en welke niet-programmeerbaar zijn en welke programmeerbaar zijn mits goedkeuring van de Vlaamse regering. Dit om mogelijke versnippering van duale structuuronderdelen tegen te gaan.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs

Inspectie voor hbo5 verpleegkunde

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die door de cvo werden ingericht zijn vanaf academiejaar 2019-2020 ingebed in de hogescholen en vallen vanaf dan onder het kwaliteitszorgsysteem van het hoger onderwijs. De opleiding verpleegkunde blijft georganiseerd worden door scholen voor voltijds secundair onderwijs. De onderwijsinspectie wordt weer bevoegd voor de doorlichting van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, zodat het kwaliteitstoezicht gegarandeerd is op alle opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

Contractuele begeleiding van een CVO door een begeleidingsdienst

Een CVO dat geen deel uitmaakt van een onderwijskoepel of het GO! kan zich contractueel laten begeleiden door een begeleidingsdienst. Deze ingreep sluit niet uit dat het desbetreffende CVO zich daarnaast ook laat begeleiden door het Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs

Samenwerking opleidingsvorm 3 met centra voor deeltijds beroeps secundair onderwijs

De toevoeging bij de programmatie van een bijkomende opleiding in opleidingsvorm 3 dat naast de vereiste van een samenwerkingsovereenkomst met één of meer scholen voor gewoon secundair onderwijs ook met centra voor deeltijds beroep secundair onderwijs een dergelijke samenwerking mogelijk is.

Heropstart niet-duale variant van een structuuronderdeel

Een school die duaal leren uitrolt en de niet duale variant niet meer organiseert, kan door omstandigheden beslissen dit na twee jaar opnieuw te doen. Normaal moet hiervoor een programmatieprocedure worden doorlopen, maar gezien de expertise en de uitrusting van de school wordt hiervoor in dit geval vrijstelling gegeven.

Sociaal maatschappelijke training

Momenteel bepaalt de regelgeving dat sociaal maatschappelijke training niet tot doel kan hebben om later betaalde of onbetaalde arbeid te verrichten. Er wordt gecorrigeerd dat dit niet kan om later betaalde arbeid te verrichten, maar wel om onbetaalde arbeid te verrichten. De voorbereiding op vrijwilligerswerk en begeleid werk moet dus worden georganiseerd als een sociaal maatschappelijke training en niet als een stage.

Naleving in de communicatie van officiële benamingen die betrekking hebben op structuuronderdelen, opleidingen, modules van het betreffende onderwijs

Bij de informatieverstrekking moet een schoolbestuur minstens de benamingen gebruiken van de structuuronderdelen die zijn vastgelegd door of krachtens een decreet. Dit kan gesanctioneerd worden. Eenzelfde maatregel wordt ingeschreven voor opleidingen in het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs, het hoger onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs.

Teldatum opleidingen Se-n-Se (7 TSO en KSO) als de opleiding verpleegkunde HBO

De teldatum van 1 juni wordt vervroegd naar 15 mei om de omkaderings- en werkingsmiddelen waarover een school voor het volgende schooljaar kan beschikken, zo spoedig mogelijk te kunnen versturen via "Mijn onderwijs".

Programmatieregels in het BUSO

De programmatieregels in het buitengewoon secundair onderwijs worden maximaal gelijkgezet met deze van het gewoon secundair onderwijs.

Opheffen hertellen van de leerlingenpopulatie in het eerste leerjaar A en B

Vanaf het schooljaar 2018-2019 is de maatregel van kracht dat scholen in aanmerking kunnen komen voor een herberekening van het aantal uren-leraar op basis van de leerlingenpopulatie van het eerste leerjaar A en B. De berekening hiervan en de afgebakende aanwending is vrij complex en de partners in onderwijs scharen zich absoluut niet onverdeeld achter deze maatregel. Daarom wordt deze maatregel opgeheven in de codex secundair onderwijs.

Verduidelijking leeftijdsgrens in het secundair onderwijs

Leerlingen kunnen tot de leeftijd van 23 jaar in opleidingsvorm 3 of 4 ingeschreven worden met het oog op het behalen van de studiebewijzen in die opleidingsvormen. De benamingen van de studiebewijzen worden niet langer opgenomen.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen codex hoger onderwijs

F

Gelijke behandeling van de kandidaten voor de educatieve graduaatsopleiding onderwijsvak dans als voor de andere onderwijsvakken

Voor de instroom in de educatieve graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs, onderwijsvak dans, is momenteel steeds vijf jaar professionele ervaring noodzakelijk. Dit wordt conform de andere onderwijsvakken teruggebracht naar 3 jaar, indien er ook een vooropleiding tot danser is.

Afwijking van de vereiste van 30 studiepunten indien een student, van een educatieve masteropleiding een bijkomende vakdidactiek wenst te behalen

Indien de student een bijkomende vakdidactiek wil behalen en opnieuw inschrijft is het deel vakdidactiek + de eventuele stage kleiner dan 30 studiepunten. Van de minimumvereiste van 30 studiepunten wordt in dit geval afgeweken.

Vermindering vereiste nuttige ervaring voor studenten educatieve graduaatsopleidingen, onderwijsvak dans

Studenten die willen instromen in de educatieve graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs, onderwijsvak dans moeten naar analogie met andere onderwijsvakken in de educatieve graduaatsopleiding slechts 3 jaar nuttige ervaring kunnen aantonen om te kunnen starten in een graduaatsopleiding in plaats van 5 jaar.

Schrapping van de vereiste van "voltijds" student om lid te zijn van de academische of departementale raad

Om lid te zijn van de academische raad of de departementale raad moet de student niet meer voltijds zijn. Deze maatregel wordt ingevoerd omdat met de toenemende flexibiliteit minder en minder studenten voltijds zijn.

Verduidelijking dat in een participatiecommissie op niveau van de opleiding 1/3 van de leden van die commissie dient te bestaan uit studenten

Indien hogeschoolbesturen een aparte participatiecommissie oprichten op niveau van de opleiding dient 1/3 van de leden van die commissie te bestaan uit studenten. In alle andere gevallen dienen deze participatiecommissies de samenstelling van de departementale raad te volgen en is dit ¼.

Actualiseren van het Hogeronderwijsregister

Worden mee opgenomen in het Hogeronderwijsregister:

- een aantal specifieke nieuwe graduaatsopleidingen opgesomd in art. II.100/1(opleidingen hoger beroepsonderwijs)
- de educatieve opleidingen die worden aangeboden op een vestigingsplaats van het volwassenenonderwijs
- de educatieve graduaatsopleiding en het verkort traject van de educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs
- het verkort traject van een educatieve master.
- het verkorte traject van de educatieve master van U-Gent in de vestiging in Kortrijk.

Invoeren van een toelaatbaarheidsprocedure bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

Naar analogie met cassatieberoepen bij de Raad van State wordt een toelaatbaarheidsprocedure ingevoerd waarbij de voorzitter in geval van kennelijke onbevoegdheid van de Raad binnen enkele dagen en alleen zetelend uitspraak kan doen.

Schrappen van de vereiste om voltijds student te zijn voor het lidmaatschap van de academische raad of de departementale raad

Om lid te zijn van de academische raad moet de student niet meer voltijds zijn. Deze maatregel wordt ingevoerd omdat met de toenemende flexibiliteit minder en minder studenten voltijds zijn.

Invoeren van een terugkeerrecht voor deeltijdse personeelsleden die een ambtshalve reductie hebben ondergaan ingevolge de vernieuwde cumulatieve regering

Het terugkeerrecht geldt voor het volume van de opdracht dat het personeelslid vóór de reductie uitoefende.

Gelijkschakeling van een graduaatsdiploma met dat van bachelor bij uitbreiding van de omvang van de functie.

Indien personeelsleden uit een CVO overgaan naar een hogeschool wordt een graduaatsdiploma gelijkgesteld met een bachelordiploma. Deze gelijkstelling geldt nu ook om de omvang van het opdrachtpercentage van de betrokken personeelsleden te kunnen verhogen.

Voor bachelors wordt het aandeel anderstalige opleidingen opgetrokken tot maximaal 9%.

Hoofdstuk 12 Wijziging van het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Formaliteiten voor de onderneming en de opleidingsverstrekker bij de overeenkomst van alternerende opleiding en de stageovereenkomst.

Conform de huidige praktijk wordt bepaald dat de opleidingsverstrekker een exemplaar van de stageovereenkomst bezorgt aan het Vlaams Partnerschap duaal leren.

Hoofdstuk 13 Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Speciale onderwijsleermiddelen voor graduaatsstudenten

Bij de overgang van graduaatsopleidingen van het hoger beroepsonderwijs naar het hoger onderwijs zijn, in de regelgeving deze studenten uitgesloten van speciale onderwijsleermiddelen. Dit is nooit de bedoeling geweest en wordt nu recht gezet.

Hoofdstuk 14. Wijzigingen van het decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Verschillende bepalingen met gevolgen voor de financiering worden decretaal op elkaar afgestemd

- de start van de termijn voor de verplichte aanwezigheid wordt gelijk gelegd met de start van het schooljaar;
- indien leerlingen vakken van één opleiding volgen in meer dan één academie krijgt elke academie de helft van de omkadering;
- de aanpassing van wegingsfactoren in dunbevolkte gebieden wordt verfijnd;
- leerlingen die in twee of meer academies meer opleidingen volgen tellen slechts één keer mee. Voor de werkwijze daarvan wordt een decretale grondslag gecreëerd.

Overdragen lestijden tussen academies van een schoolbestuur

Voor een schoolbestuur is het mogelijk om tussen zijn academies onderling lestijden over te dragen. Schoolbesturen met meer academies, zoals in grote steden als Gent en Antwerpen, kunnen op die manier de omkadering optimaler benutten.

Verfijning van de normen in een aantal specifieke situaties

De toepassing van de programmatiernormen worden verfijnd in een aantal specifieke situaties.

Impactanalyse

Het onderwijsdecreet XXX omvat verschillende maatregelen, die voor leerlingen en ouders een verdere vooruitgang betekenen op het gebied van recht op en toegang tot het onderwijs in Vlaanderen (art. 24 Grondwet). Daarbij zijn er voor hen geen negatieve effecten. De maatregelen die het belang van personen jonger dan 25 jaar rechtstreeks raken (JoKER), worden toegelicht in de artikelsgewijze bespreking in de memorie en in de JoKER die als bijlage wordt toegevoegd. Het resultaat van de JoKER betreft de volgende maatregelen die in het voordeel van kinderen en jongeren zijn.

Gemeenschappelijk voor basisonderwijs en secundair onderwijs

1) De bepaling dat de ontwikkelcommissie voor de onderwijsdoelen voortaan ook de haalbaarheid zal bewaken, wat in het belang is van de leerlingen in het basis- en secundair onderwijs.

Gemeenschappelijk voor volwassenenonderwijs, secundair onderwijs en hoger onderwijs

2) De verplichting voor onderwijsinstellingen om de correcte benamingen die betrekking hebben op structuuronderdelen, opleidingen, modules van het betreffende onderwijsniveau te gebruiken in hun communicatie vergroot de transparantie van het onderwijsaanbod, wat in het belang is van ouders en lerenden.

Volwassenenonderwijs

3) Het bewijs van beroepskwalificatie dat na het slagen voor een assessment uitgereikt door een CVO in combinatie met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming leidt tot een diploma van het secundair onderwijs.

4) Om aan de nood van een meer maatgericht aanbod NT2 tegemoet te komen, worden de mogelijkheden voor een aanbod onder de vorm van open modules in de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 en Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4 verruimd.

Leren en werken

5) De verplichting tot voltijds engagement wordt ingevoerd voor centra voor deeltijds onderwijs (cdo) of het centrum voor de vorming van zelfstandigen en kmo indien de werplekcomponent niet is ingevuld.

6) De programmatie wordt beperkt, in functie van de omzettingkalender van oude opleidingen leren en werken naar duale structuuronderdelen, die centra verplicht om gerichter opleidingen aan te bieden die leerlingen meer kansen op succes bieden.

Decreet kwaliteit

7) De mogelijkheid van een koepelloze CVO om zich contractueel te laten begeleiden door een begeleidingsdienst

Secundair onderwijs

8) De toevoeging bij de programmatie van een bijkomende opleiding in opleidingsvorm 3 dat naast de vereiste van een samenwerkingsovereenkomst met één of meer scholen voor gewoon secundair onderwijs ook met centra voor deeltijds beroeps secundair onderwijs een dergelijke samenwerking mogelijk is.

9) Verduidelijking in de regelgeving dat leerlingen tot de leeftijd van 23 jaar in opleidingsvorm 3 of 4 kunnen ingeschreven worden met het oog op het behalen van de studiebewijzen in die opleidingsvormen.

Hoger onderwijs

10) Studenten die willen instromen in de educatieve graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs, onderwijsvak dans moeten naar analogie met andere onderwijsvakken in de educatieve graduaatsopleiding slechts 3 jaar nuttige ervaring kunnen aantonen om te kunnen starten in een graduaatsopleiding in plaats van 5 jaar.

11) Om lid te zijn van de academische raad of de departementale raad moet de student niet meer voltijds zijn. Deze maatregel wordt ingevoerd omdat met de toenemende flexibiliteit minder en minder studenten voltijds zijn

Uit de probleemstelling in de toelichting bij de betreffende artikelen blijkt dat het geen optie is om de bovenvermelde thema's niet op te nemen. Dit is in deze gevallen in het nadeel van de leerlingen/studenten (leerplicht, hoger onderwijs) en jongeren (volwassenenonderwijs).

De vergelijking die gemaakt werd, is vaak die tussen de nuloptie en de gekozen optie. De balans is duidelijk in het voordeel van de gekozen optie, omdat er voordelen bijkomen voor de leerlingen/studenten. Een ongunstige situatie wordt naar de toekomst verholpen.

Voor de maatregelen waar dit mogelijk was werden ook andere opties onderzocht.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten, het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, de Onderwijsinspectie en de regeringscommissarissen houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2020. De motiveringen voor een afwijkende inwerkingtreding zijn opgenomen in de toelichtingen bij de desbetreffende artikelen.

C. Totstandkomingsprocedure

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1

Hoofdstuk 1. behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel 2

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 wordt aangegeven dat de termijn waarbinnen subsidies voor scholenbouw geheel of gedeeltelijk moeten terugbetaald worden bij het opheffen van de onderwijsbestemming van het gesubsidieerd gebouw, wordt verlengd van 20 naar 30 jaar.

Hieraan wordt invulling gegeven door de decretale aanpassing.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Artikel 3 en 4

1. Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een tijdelijk personeelslid zijn kandidatuur voor het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) moet indienen via een aangetekende brief. Een aangetekende brief zorgt voor heel wat administratieve planlast en brengt voor het personeelslid ook nog eens extra kosten met zich mee. Het voorstel geeft de inrichtende macht het mogelijkheid een gestandaardiseerde (gedigitaliseerde) procedure uit te werken die voor alle betrokken partijen eenzelfde rechtszekerheid garandeert als een aangetekende brief. Door dit als een bijkomende mogelijkheid te voorzien, blijft voor het personeelslid nog steeds de mogelijkheid bestaan om zijn kandidatuur in te dienen met een aangetekende brief.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

In artikel 23 en 23bis wordt opgenomen dat een personeelslid zijn kandidatuur voor het recht op TADD naast de al voorziene aangetekende brief ook kan indienen op een andere manier die wordt vastgelegd door de inrichtende macht. Daarbij moet er alleszins voor worden gezorgd dat deze andere wijze van kandidaatstelling dezelfde garanties van tegenstelbaarheid biedt als een aangetekende brief.

Artikel 5

In uitvoering van cao XI werd m.i.v. 1 september 2018 de procedure betreffende vacant verklaring en vaste benoeming aangepast.

De vacant verklaring moet vanaf dan plaatsvinden voor 15 november van het schooljaar en de vacant verklaarde betrekkingen worden op 1 januari van datzelfde schooljaar via vaste benoeming toegewezen aan de kandidaten die aan de voorwaarden voor benoeming voldoen, zoals opgesomd in artikel 31 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs.

Een van die voorwaarden stelt dat de kandidaat op 31 augustus van het voorafgaande schooljaar een bepaalde dienstanciënniteit moet hebben verworven (690 dagen). Voorheen moest deze voorwaarde bereikt zijn op 30 juni van het voorgaande schooljaar. De datum van 30 juni hield echter geen rekening met de personeelsleden die aangesteld waren in een ambt dat ook in de zomervakantie wordt ingericht, bv. in een ambt van het technisch personeel in de CLB of in een administratief ambt.

Conform de recente wijzigingen in uitvoering van cao XI is het aangewezen om ook hier nog met slechts 1 datum te werken en die af te stemmen op de eerder vermelde datum in artikel 31.

Deze wijziging zorgt ervoor dat de 960 dagen dienstanciënniteit die een personeelslid nodig heeft om voorrang voor vaste benoeming te krijgen t.a.v. een personeelslid dat deze dienstanciënniteit nog niet heeft, voor alle personeelsleden op eenzelfde moment moeten worden bereikt. Daartoe wordt de datum op 31 augustus van het voorgaande schooljaar gebracht.

Artikel 6

Het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten voegt met ingang van 1 september 2019 in het decreet rechtspositie de bepaling in dat de weigering van een vast benoemde lector om bij de overheveling van de hbo5-opleiding mee naar de hogeschool te gaan, reden vormt tot ontslag van rechtswege.

Bij de invoeging van deze bepaling is bij vergissing het jaartal 2009 opgenomen i.p.v. 2019. Dit wordt hierbij gecorrigeerd.

Deze correctie wordt met terugwerkende kracht ingevoerd, omdat de maatregelen die samengaan met de transitie van de hbo5-opleidingen en de specifieke lerarenopleiding van kracht zijn vanaf 1 september 2019.

Artikel 7

1. Algemene toelichting

Als een vast benoemd personeelslid of een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld door zijn inrichtende macht ontslagen wordt, houdt dit in bepaalde omstandigheden (bv. bij een ontslag na evaluaties met eindconclusie "onvoldoende", na ontslag wegens tucht, ...) in dat de dienstanciënniteit die het personeelslid voorafgaand aan dit ontslag heeft opgebouwd niet langer in aanmerking komt voor de opbouw van het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD).

Na dergelijk ontslag heeft het personeelslid soms recht op een opzegtermijn gedurende welke hij tijdelijk aangesteld is.

De regelgeving stelt momenteel enkel dat het personeelslid tijdens de opzegtermijn tijdelijk aangesteld is, maar zegt niets over de impact van deze tijdelijke prestaties t.a.v. van de opbouw van het recht op TADD. Door de recente

aanpassingen aan de opbouw van TADD zou het kunnen dat een personeelslid op basis van de opzegtermijn voldoende dienstanciënniteit opbouwt om opnieuw een recht op TADD te verwerven. Dit kan niet de bedoeling zijn van deze opzegtermijn en daarom wordt verduidelijkt dat het personeelslid tijdens deze termijn steeds voor bepaalde duur is aangesteld en dat de opgebouwde diensten niet in aanmerking komen voor het recht op TADD.

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 62bis wordt opgenomen dat de tijdelijke aanstelling tijdens de opzegtermijn na ontslag steeds een tijdelijke aanstelling van bepaalde duur is en dat de dienstanciënniteit die tijdens deze periode van tijdelijke aanstelling wordt gepresteerd niet in aanmerking komt voor het recht op TADD.

Artikel 8

1. Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een personeelslid beroep kan aantekenen tegen een tuchtsanctie die hem wordt opgelegd binnen een termijn van 20 kalenderdagen volgend op de schriftelijke mededeling van de sanctie door de inrichtende macht. Het decreet zelf bepaalt geen verdere modaliteiten over de mededeling van de tuchtbeslissing. Het tuchtbesluit (besluit van de Vlaamse Regering 22 mei 1991) bepaalt weliswaar dat de beslissing van de inrichtende macht via aangetekende brief moet verstuurd worden (art. 8, § 9 van dat besluit).

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 72 wordt opgenomen dat de ingangsdatum van de beroepstermijn van start gaat op de derde werkdag na verzending van de mededeling waarin de inrichtende macht de sanctie aan het personeelslid bezorgt. Daarnaast wordt ook bepaald dat deze mededeling aangetekend moet worden verstuurd.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Artikel 9

Deze aanpassing in artikel 3, 3° zorgt voor een correcte verwijzing naar de codex secundair onderwijs.

Artikel 10 en 11

1. Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een tijdelijk personeelslid zijn kandidatuur voor het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) moet indienen via een aangetekende brief. Een aangetekende brief zorgt voor heel wat administratieve planlast en brengt voor het personeelslid ook nog eens extra kosten met zich mee. Het voorstel geeft de inrichtende macht de mogelijkheid een gestandaardiseerde (gedigitaliseerde) procedure uit te werken

die voor alle betrokken partijen eenzelfde rechtszekerheid garandeert als een aangetekende brief. Door dit als een bijkomende mogelijkheid te voorzien, blijft voor het personeelslid nog steeds de mogelijkheid bestaan om zijn kandidatuur in te dienen met een aangetekende brief.

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 21 en 21 bis wordt opgenomen dat een personeelslid zijn kandidatuur voor het recht op TADD naast de al voorziene aangetekende brief ook kan indienen op een andere manier die wordt vastgelegd door het college van directeurs van de scholengroep. Daarbij moet er alleszins voor worden gezorgd dat deze andere wijze van kandidaatstelling dezelfde garanties van tegenstelbaarheid biedt als een aangetekende brief.

Artikel 12 en 15

1. Algemene toelichting

Technische aanpassing die zorgt voor een vereenvoudiging en meer duidelijkheid.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

Met ingang van 1 september 2007 gelden voor de personeelsleden van de CLB, het secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs specifieke regels betreffende functioneren en evaluatie. Vanaf 1 september 2009 gelden die regels ook voor de personeelsleden van het basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs.

Voorheen gold in het gemeenschapsonderwijs al een procedure van evaluatie voor vast benoemde personeelsleden en beoordeling voor tijdelijke personeelsleden. Deze procedures werden vervangen door de nieuwe regels, maar de desbetreffende artikelen werden nog behouden in het decreet rechtspositie om de rechten en plichten verbonden aan de oude procedures nog een tijd te kunnen garanderen.

Met ingang van 1 september 2019 wordt in de rechtspositie opnieuw een beoordeling ingevoerd voor tijdelijke personeelslid in het kader van de opbouw van het recht op TADD.

Om te vermijden dat er verwarring zou ontstaan met de 'oude' bepalingen betreffende de beoordeling die nog vermeld zijn in artikel 36, 4° en 46, 2°, worden deze bepalingen opgeheven.

Artikel 13

Deze aanpassing in artikel 39 zorgt voor een correcte verwijzing naar de codex secundair onderwijs.

Artikel 14

1. Algemene toelichting

Technische aanpassing die zorgt voor een vereenvoudiging en meer duidelijkheid.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

Bij invoering van de procedure betreffende functiebeschrijving en evaluatie in 2007 (CLB, SO en VWO) en 2009 (BaO en DKO) bestond in het gemeenschapsonderwijs al een evaluatieprocedure die in artikel 41 wordt omschreven.

Deze evaluatieprocedure werd vervangen door de nieuwe regelgeving, maar de desbetreffende artikelen werden nog in het decreet rechtspositie behouden om lopende beroepsprocedures te kunnen afhandelen.

Bij de overgang naar de nieuwe regels rond functiebeschrijving en evaluatie is in het artikel 41 daarenboven een paragraaf 4 toegevoegd die stelt dat het artikel 41 niet meer van toepassing is (sinds 1 september 2007, respectievelijk 1 september 2009).

Om te vermijden dat er eventueel toch verwarring zou ontstaan met de evaluatieprocedure zoals omschreven in hoofdstuk VIIIter, wordt het hoofdstuk IV en artikel 41 opgeheven.

Artikel 16

1. Algemene toelichting

Technische aanpassing die zorgt voor een vereenvoudiging en duidelijkheid.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

In artikel 55octiesdecies wordt voor de vaststelling van de mandaatvergoeding voor de algemeen directeur nog verwezen naar een afwijking voor de scholengroep in de BSD.

Deze scholengroep is ondertussen opgeheven waardoor de verwijzing zonder voorwerp is en dus kan worden geschrapt.

Daarnaast wordt in het derde lid de verwijzing naar het decreet betreffende het onderwijs VIII opgeheven.

Artikel 17

1. Algemene toelichting

Het decreet rechtspositie bepaalt momenteel dat een personeelslid beroep kan aantekenen tegen een tuchtsanctie die hem wordt opgelegd door zijn inrichtende macht binnen een termijn van 20 kalenderdagen volgend op de schriftelijke mededeling van de sanctie door de inrichtende macht. Het decreet zelf bepaalt geen verdere modaliteiten over de mededeling van de tuchtbeslissing. Het tuchtbesluit (besluit van de Vlaamse Regering 22 mei 1991) bepaalt weliswaar dat de beslissing van de inrichtende macht via aangetekende brief moet verstuurd worden (art. 8, § 9 van dat besluit).

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 73 wordt opgenomen dat de ingangsdatum van de beroepstermijn van start gaat op de derde werkdag na verzending van de mededeling waarin de

inrichtende macht het schoolbestuur de sanctie aan het personeelslid bezorgt. Daarnaast wordt ook bepaald dat deze mededeling aangetekend moet worden verstuurd.

Artikel 18

1. Algemene toelichting

Als een vast benoemd personeelslid of een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld door zijn inrichtende macht ontslagen wordt, houdt dit in bepaalde omstandigheden (bv. bij een ontslag na evaluaties met eindconclusie "onvoldoende", na ontslag wegens tucht, ...) in dat de dienstanciënniteit die het personeelslid voorafgaand aan dit ontslag heeft opgebouwd niet langer in aanmerking komt voor de opbouw van het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD).

Na dergelijk ontslag heeft het personeelslid soms recht op een opzegtermijn gedurende welke hij tijdelijk aangesteld is.

De regelgeving stelt momenteel enkel dat het personeelslid tijdens de opzegtermijn tijdelijk aangesteld is, maar zegt niets over de impact van deze tijdelijke prestaties t.a.v. van de opbouw van het recht op TADD. Door de recente aanpassingen aan de opbouw van TADD zou het kunnen dat een personeelslid op basis van de opzegtermijn voldoende dienstanciënniteit opbouwt om opnieuw een recht op TADD te verwerven. Dit kan niet de bedoeling zijn van deze opzegtermijn en daarom wordt verduidelijkt dat het personeelslid tijdens deze termijn steeds voor bepaalde duur is aangesteld en dat de opgebouwde diensten niet in aanmerking komen voor het recht op TADD.

2. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 88bis wordt opgenomen dat de tijdelijke aanstelling tijdens de opzegtermijn na ontslag steeds een tijdelijke aanstelling van bepaalde duur is en dat de dienstanciënniteit die tijdens deze periode van tijdelijke aanstelling wordt gepresteerd niet in aanmerking komt voor het recht op TADD.

Artikel 19

Technische aanpassing die zorgt voor een vereenvoudiging en duidelijkheid.

Artikel 100bis bevat bepalingen die de procedure betreffende functiebeschrijving en evaluatie gefaseerd invoerde tussen 1 september 2007 en 1 september 2009, evenals een overgangsbepaling voor de afhandeling van 'oude' beoordelings- en evaluatieprocedures.

Deze fase is ondertussen volledig achter de rug, zodat deze bepalingen kunnen worden opgeheven.

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs

Artikel 20

1. Algemene toelichting

Het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs geeft aan het lokaal onderhandelingscomité van een instelling de bevoegdheid om een arbeidsreglement op te stellen en te wijzigen (art. 32, 11° en artikel 34, §2). In de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen is ook een procedure opgenomen, maar deze houdt geen rekening met de overlegstructuren binnen het onderwijs.

Vermits het LOC-decreet, noch de wet van 8 april 1965, de procedures die zijn opgenomen in deze wet niet expliciet buiten werking stellen, heerst er een zekere rechtsonzekerheid over de te volgen procedure. Het is dan ook aangewezen om in het LOC-decreet uitdrukkelijk op te nemen dat de procedures van de wet van 8 april 1965 niet gelden bij het opstellen en wijzigen van een arbeidsreglement in de onderwijsinstellingen waar een LOC werd opgericht.

2. Artikelsgewijze toelichting

Aan artikel 32, 11° dat het LOC bevoegd maakt om te onderhandelen over het opstellen en wijzigen van een arbeidsreglement wordt toegevoegd dat de bepalingen van hoofdstuk III, afdeling 3 van de wet van 8 april 1965 – waar de procedure is opgenomen over het opstellen en wijzigen van een arbeidsreglement – niet van toepassing zijn.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 21

In artikel 3, 38°, is een definitie van onderwijs aan huis opgenomen (“onderwijs aan huis: onderwijs dat thuis of in een medische instelling verstrekt wordt aan zieke leerlingen of leerlingen met een handicap”);

Het onderwijs aan huis wordt in het decreet verder uitgewerkt in de artikelen 34, 35 en 36 van de onderafdeling ‘Onderwijs aan huis’.

Ten aanzien van deze definitie stellen zich drie problemen:

1. de huidige definitie van onderwijs aan huis in het decreet verhoogt de leesbaarheid van de verdere decretale tekst niet, wat toch de voornaamste motivering voor de opname van een definitie is;
2. de definitie komt niet overeen met de huidige concrete toepassing van tijdelijk en Permanent Onderwijs Aan Huis dat regelmatig buiten de thuissituatie of de medische instelling plaats vindt (bij grootouders, in een internaat, multifunctioneel centrum (MFC));
3. de definitie legt al een aantal modaliteiten vast (‘thuis’). Op die manier staat de definitie op gespannen voet met de artikelen waarin het geheel van het tijdelijk onderwijs aan huis uitgewerkt wordt, en de regering gemachtigd wordt om nadere bepalingen te nemen.

In het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 5 maart 2004 betreffende de diensten met onderwijsbehoeften en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2007 betreffende het onderwijs aan

huis voor zieke kinderen en jongeren dat de regering op 22 maart 2019 goedkeurde werd het mogelijk gemaakt dat onderwijs aan huis voor chronisch zieke kinderen ook ten dele op school kan plaatsvinden. De Vlaamse Regering mag dit, zoals reeds vermeld, volgens art. 34 van het decreet basisonderwijs bepalen. Dit geeft echter decretaal moeilijkheden; volgens het decreet basisonderwijs, art. 3, 38°, moet dit onderwijs thuis of in een medische instelling voorzien worden.

In het advies van de Raad van State bij dit besluit werden ook opmerkingen gemaakt over de relatie tussen de definitie en de artikelen 34, 35 en 36.

Ten aanzien van permanent onderwijs aan huis (POAH) stelt zich hetzelfde probleem, omdat POAH veelvuldig uitgevoerd wordt in een multifunctioneel centrum.

In het veranderende onderwijslandschap is het opportuun om onderwijs aan huis zo flexibel als mogelijk op te vatten, zodat we op verschillende scenario's kunnen inspelen. Om dit mogelijk te maken, wordt de definitie van "onderwijs aan huis" zoals in art. 3, 38° in het decreet basisonderwijs geschrapt. Dit gebeurde reeds in het decreet secundair onderwijs.

Artikel 22, 23, 25, 27, 28, 36 (aanpassing type-5 onderwijs: ziekenhuis, preventorium, residentiële setting)

1. Algemene toelichting

Een school voor buitengewoon basisonderwijs type 5 kan op drie soorten locaties ingericht worden: een ziekenhuis, een preventorium of een residentiële setting (artikel 10, §1, 5°).

De mogelijkheid om een type 5-school bij een residentiële setting op te richten is relatief nieuw (M-decreet). Met "residentiële setting" worden diverse welzijns-, jeugd- en gezondheidsvoorzieningen bedoeld, andere dan ziekenhuizen en preventoria, waar kinderen en jongeren opgenomen en begeleid worden en voor wie het daardoor niet mogelijk is om onderwijs te volgen in een school, maar waar zij wel nood hebben aan onderwijs (bijvoorbeeld: begeleidingstehuizen). De regering moet nog categorieën voorzieningen bepalen die als residentiële setting in aanmerking komen en waar, na toestemming van de Vlaamse Regering, een type 5 school opgericht kan worden. Wat mogelijk is in welke categorie voorziening, zal bij Besluit van de Vlaamse Regering bepaald worden.

Doorheen het decreet basisonderwijs zijn er een aantal specifieke bepalingen voor type 5-onderwijs. Deze zijn nog niet allemaal aangepast aan de bovenstaande mogelijkheid tot het inrichten van type 5-onderwijs bij een residentiële setting. Op een aantal plaatsen wordt er bijvoorbeeld nog gesproken over "ziekenhuisschool", terwijl dit begrip ondertussen een stuk ruimer is.

Daarnaast stellen we vast dat binnen het type 5-landschap scholen ontstaan zijn die actief zijn in meerdere van de mogelijke locaties tot oprichting. De regelgeving gaat echter nog steeds sterk uit van type 5-scholen die aan één locatie gebonden zijn. Dit geeft bijvoorbeeld problemen met de definitie van een regelmatige leerling. De regelgeving dient hieraan aangepast te worden.

Aan de hand van de wijzigingen die in deze fiche vooropgesteld worden, trachten we een uniform taalgebruik te hanteren in het decreet basisonderwijs, planlastvermindering te genereren en eventuele legistische issues aan te pakken.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

Artikel 22

Type 5-scholen zijn 'scholen' in de reglementaire zin van het woord. Er wordt een lestijdenpakket berekend op basis van het gemiddeld aantal leerlingen tijdens de telperiode en een gemiddelde verblijfsduur. Het begrip 'regelmatige leerling' is voor deze scholen dan ook van belang. Dit wordt echter anders ingevuld dan in het reguliere onderwijs. In het artikel 23 van hetzelfde decreet wordt een 'regelmatige leerling' in het type 5-onderwijs als volgt omschreven:

In afwijking van artikel 20, § 1, 2°, worden de leerlingen die onderwijs volgen in een school van type 5 of een dienst bedoeld in artikel X.1, 2°, van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV beschouwd als regelmatige leerling in de school waar zij zijn ingeschreven. Deze school heeft daardoor de verplichting alle medewerking te verlenen bij het onderwijs dat aldus aan haar leerling verstrekt wordt.

De leerling is daarenboven regelmatige leerling :

- in de ziekenhuisschool, voor de dagen dat hij ten minste één lestijd onderwijs krijgt;
- in het preventorium, wanneer voldaan is aan de bepalingen van artikel 20, § 1, 1°, en § 2.

Ten aanzien van dit artikel stellen zich een aantal problemen.

- Een aantal van de bestaande K-diensten die met het subsidiëringmechanisme 'DMOB' werkten (Dienst met Onderwijsbehoeften; voor de toelichting zie oorspronkelijk: decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV HOOFDSTUK X, Autonome bepalingen, AFDELING 1, Diensten met onderwijsbehoeften artikelen X.1 t.e.m. X.21.), maakten op 1 september 2019 de overgang naar een type 5-school. Dit zorgt ervoor dat er binnen het type 5-onderwijs mengvormen ziekenhuisschool – preventorium ontstaan (cf. praktijkvoorbeeld De Haan). Dit zorgt voor moeilijkheden bij de telling van het aantal leerlingen, wat cruciaal is voor het lestijdenpakket, de werkingsmiddelen en omkadering van de school. Een regelmatige leerling in het preventorium moet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden, voldoende aanwezig zijn en deelnemen aan

alle onderwijsactiviteiten die voorzien worden. Een leerling in de ziekenhuisschool telt als een regelmatige leerling op de dag dat hij of zij minstens één lestijd krijgt. Om verwarring te vermijden, wordt voorgesteld om te werken op het niveau van de vestigingsplaats in plaats van op niveau van de school. Dat wil concreet zeggen dat de leerlingen die les volgen in de ziekenhuisschool tellen als een regelmatige leerling op de dag dat zij minstens één lestijd volgen. Leerlingen in het preventorium dienen te voldoen aan de regels zoals deze bepaald zijn in het artikel 20, §1, 1°, en §2 van het decreet basisonderwijs.

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten telt sinds 1 september 2019 als regelmatige leerling op de manier omschreven in artikel 22 omdat dit noodzakelijk was en niet anders kon. Daarom heeft dit artikel terugwerkende kracht met ingang van 1 september 2019.

- DMOB is een subsidiëringsmechanisme, voorzien voor K-diensten die onderwijs willen voorzien voor hun cliënten. Naar deze diensten wordt in het artikel 23 van hetzelfde decreet verwezen. Een leerling kan echter niet ingeschreven zijn in een DMOB, aangezien dit een subsidiëringsmechanisme is. Dit is een technische fout in het decreet. Het stukje 'of een dienst bedoeld in artikel X.1, 2°, van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV' dient dus uit het artikel geschrapt te worden.

- De residentiële setting, waarvan wel vermelding in artikel 10, wordt niet opgenomen in de definitie van 'regelmatige leerling' in artikel 23. Hier zullen echter wel leerlingen verblijven, die ook als 'regelmatige leerling' geteld moeten worden op basis waarvan de school dan een lestijdenpakket, werkingsmiddelen en omkadering toegekend zal krijgen. Bij het bepalen van de categorieën voorzieningen die als residentiële setting in aanmerking komen zal de regering rekening houden met de omvang, kenmerken, verblijfsduur en regime van de doelgroep en met de specificiteit van de residentiële setting. Wat als een 'regelmatige leerling' gezien wordt in welke categorie, moet nog door de regering bepaald worden.

Artikel 23

- Artikel 28, §2 (info bij inschrijving):

§ 2. In afwijking van § 1 informeert het schoolbestuur van een ziekenhuisschool, bij de inschrijving, de ouders schriftelijk over onder meer (...).

In deze bepaling dienen we het gehele type 5-onderwijs onder te brengen. Dit omvat de nog te bepalen categorieën residentiële settings, vestigingsplaatsen bij ziekenhuizen (waarvoor deze regelgeving al geldt), alsook de preventoria. Voor de preventoria geldt nu dat zij de elementen in artikel 28, §1 dienen op te nemen in hun schoolreglement. Voor hen zal deze wijziging een verlichting van de procedure betekenen, met planlastvermindering tot gevolg.

Artikel 25, 27 en 36

- Artikel 37, paragraaf 1 (handelend over het schoolreglement):

§ 1. Een schoolbestuur moet, met uitzondering van de ziekenhuisscholen, voor elk van zijn scholen met toepassing van de regelgeving inzake medezeggenschap een schoolreglement opstellen dat de betrekkingen tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen regelt.

- Artikel 48, paragraaf 3 (lestijden):

§ 3. De bepalingen van § 1 en § 2 gelden niet voor de leerlingen die ingeschreven zijn in een ziekenhuisschool.

In een preventorium kan, conform artikel 48, §2, een negenentwintigste lestijd ingericht worden. In een ziekenhuis kan dit niet. Een leerling die opgenomen is in het ziekenhuis is immers niet altijd in staat om aan een volledig lesprogramma met tal van onderwijsactiviteiten deel te nemen, laat staan dat er een extra lestijd toegevoegd wordt aan het lesprogramma.

- Artikel 149, 2e streepje (uitzonderingen op paramedische uren):

Leerlingen die onderwijs van het type 5 volgen, met uitzondering voor de paramedische discipline logopedie in een school voor type 5 verbonden aan een preventorium. De regering bepaalt welke leerlingen in aanmerking komen en de wijze waarop het urenpakket wordt berekend.

In twee van de bovenstaande artikelen is er nog steeds sprake van een ziekenhuisschool. Het type 5-onderwijs is echter een stuk verruimd (mogelijke oprichting in een ziekenhuis, een preventorium of een residentiële setting). Door het aanpassen van deze artikelen, genereren we uniformiteit over het gehele type 5-onderwijs.

De Vlaamse regering moet nog categorieën voorzieningen bepalen die als residentiële setting in aanmerking komen en waar, na toestemming van de Vlaamse Regering, een type 5 school opgericht kan worden. Wat mogelijk is in welke categorie voorziening, zal bij Besluit van de Vlaamse Regering bepaald worden. Afhankelijk van de beslissing van de Vlaamse Regering, zullen bovenstaande artikelen een uitzondering moeten voorzien voor bepaalde categorieën residentiële settings.

Artikel 28

- Artikel 103, paragraaf 3 (programmatie van type 5-scholen):

§ 3. In afwijking van § 1 kan een door de regering aangeduide medische instelling per 1 september één school voor type 5 in de financierings- of subsidieregeling opgenomen worden indien de gemiddelde aanwezigheid van de regelmatige leerlingen gedurende de maand september van het oprichtingsjaar voldoet aan de door de regering vastgestelde programmatienormen.

Waar artikel 10 naast medische instellingen zoals een ziekenhuis of preventorium ook een residentiële setting vernoemt als een mogelijke locatie voor het oprichten van een type 5-school, staat dit nog niet vermeld in bovenstaand artikel. We nemen dan ook een wijziging op die maakt dat deze bepaling geldt ten aanzien van het gehele type 5-onderwijs (ziekenhuizen, residentiële settings en preventoria), terwijl er nu enkel wordt gesproken over een 'medische instelling'.

Artikel 24

Algemene toelichting

Onder bepaalde voorwaarden kan een basisschool voor een leerling die afwezig is wegens ziekte of een ongeval en daardoor de lessen in de school niet kan bijwonen, onderwijs aan huis organiseren.

Daartoe ontvangt de school bijkomende lestijden.

Omdat de organisatie van dergelijk onderwijs aan huis de facto tijdelijk van aard is en met de nodige flexibiliteit moet kunnen worden georganiseerd, gelden t.a.v. de invulling van een betrekking die met deze lestijden wordt georganiseerd een aantal uitzonderingen op de personeelsregelgeving. Dit moet mogelijk maken dat de school de keuze heeft om de betrekking toe te wijzen aan het meest geschikte personeelslid.

Daarom is de aanstelling in dergelijke betrekking steeds tijdelijk van aard en komt de betrekking niet in aanmerking voor vacant verklaring, definitieve affectatie, mutatie of vaste benoeming.

Dit principe geldt eveneens in het secundair onderwijs, maar daar is ook bepaald dat de tijdelijke betrekking niet onderhevig is aan de reffectatieverplichtingen van school en schoolbestuur. Op deze wijze kan de betrekking, zoals voorzien, maximaal toegewezen worden aan de meest geschikte kandidaat.

Deze toevoeging is ook in het basisonderwijs aangewezen, zodat de voorziene flexibiliteit van organisatie en invulling van de betrekking ook daar maximaal kan worden gegarandeerd.

2. Artikelsgewijze toelichting

Aan paragraaf 3 van artikel 34 wordt toegevoegd dat het personeelslid dat aangesteld wordt in de betrekking, die wordt ingericht met de lestijden voor onderwijs aan huis, steeds als tijdelijk personeelslid wordt aangesteld.

De aanstelling is een tijdelijke aanstelling die onderhevig is aan de regels van de decreten rechtspositie van 27 maart 1991. De tijdelijke betrekking mag evenwel niet vacant worden verklaard en is dus niet vatbaar voor vaste benoeming. Een schoolbestuur kan er ook geen personeelslid in aanstellen via een definitieve affectatie of via een mutatie.

De betrekking is ook niet onderhevig aan de reffectatieverplichtingen van de school en het schoolbestuur. Wel kan het schoolbestuur er zelf voor kiezen om op vrijwillige basis de betrekking toe te wijzen aan een personeelslid dat ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking. Het personeelslid moet akkoord gaan met deze toewijzing en als hij de toewijzing aanvaardt, geldt deze toewijzing als een volwaardige reffectatie of wedertewerkstelling.

Artikel 26

1. In het kaderdecreet onderwijsdoelen (ingeschreven in het decreet basisonderwijs en in de codex secundair onderwijs) is de procedure vastgelegd voor de ontwikkeling, validering en goedkeuring van de onderwijsdoelen. In tegenstelling tot de eerste generatie onderwijsdoelen is voor de nieuwe generatie onderwijsdoelen de valideringscommissie als een extra procedurestap voorzien. De ontwikkelcommissie formuleert een beperkt aantal van sober geformuleerde, duidelijke, competentiegerichte en evalueerbare eindtermen en ontwikkelingsdoelen waar de aspecten kennis, vaardigheden, inzichten en indien van toepassing attitudes aan bod komen. Ze geeft ook het belang en de uitgangspunten ervan aan. De valideringscommissie heeft de opdracht om de kwaliteit van de eindtermen te controleren en te valideren op basis van de criteria coherentie, consistentie en evalueerbaarheid. De valideringscommissie heeft bij de start van haar werking een beoordelingskader uitgewerkt met een operationalisering van de criteria coherentie, consistentie en evalueerbaarheid. Dit beoordelingskader is ook bezorgd aan de leden van de ontwikkelcommissies. Op deze manier hanteren de ontwikkelcommissies diezelfde geoperationaliseerde criteria bij de ontwikkeling van de onderwijsdoelen. De ontwikkelcommissie zal nu ook de haalbaarheid evalueren in functie van de onderwijstijd en in combinatie met de specifieke eindtermen voor doorstroomfinaliteit en dubbele finaliteit en het beroeps specifieke gedeelte voor dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit.

Artikel 29, 30, 31, 32 en 33

De artikelen 108bis, 109, 110, 111 en 112 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 bepalen de regels bij de oprichting van een vestigingsplaats, een niveau of een type, en van de oprichting van een type door omvorming.

Deze artikelen geven onder meer aan dat de school die herstructureert (door een oprichting van een vestigingsplaats, niveau of type), hertelt op 1 oktober. Maar, op basis van de huidige teksten van de artikelen is er onduidelijkheid over de concrete wijze waarop de school hertelt. In de verschillende artikelen is de formulering telkens anders en enkele formuleringen bevatten tekstuele fouten.

Met de huidige wijziging wordt de bepaling over het hertellen in elk artikel gelijk geformuleerd. De formulering van het artikel 110 §2 wordt namelijk in de andere artikelen overgenomen. Op die manier wordt duidelijk dat de school die hertelt op 1 oktober, voor elk onderdeel waarvoor een rationalisatienorm geldt, aan de rationalisatienorm moet voldoen.

Artikel 34

Onderwijsdecreet 29 voorziet in een nieuwe cyclus van scholengemeenschappen vanaf 1 september 2020. De uitstap uit een scholengemeenschap op 1 september 2019 om toe te treden tot een schoolbestuur met bepaalde kenmerken is niet meer van toepassing door deze verlenging van scholengemeenschappen. In onderwijsdecreet 29 werd deze uitstap niet geschrapt. Dit wordt met dit artikel rechtgezet.

Dit wordt met dit artikel rechtgezet met ingang van de voorziene uitstapdatum 1/9/2019.

Artikel 35

In amendement Nr. 2 van 7 juni 2012 tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, met het oog op de invoering van een deels op socio-economische leerlingenkenmerken gebaseerd omkaderingssysteem, waarbij het kleuteronderwijs evenwaardig omkaderd wordt als het lager onderwijs, werd de coëfficiënt voor opleiding moeder voor de berekening van de SES-lestijden vastgelegd op 0,26710 voor zowel kleuteronderwijs als lager onderwijs. In de tekst van het decreet dat aangenomen werd in het Vlaams parlement staat de coëfficiënt voor het kleuteronderwijs echter verkeerdelijk op 0,2710. Voor het lager onderwijs staat de coëfficiënt wel correct zoals in het amendement voorzien. Dit artikel zet de coëfficiënt opleiding moeder voor het kleuteronderwijs correct met als ingangsdatum die van het betrokken decreet, nl. die van 1 september 2012.

Artikel 36

Zie toelichting hiervoor: aanpassing type 5-onderwijs.

Artikel 37

In artikel 153quinquies, paragraaf 2, wordt voor de samenwerkingsverbanden ICT verwezen naar onderwijsdecreet XIV. Deze bepalingen werden echter opgenomen in de codificatie van sommige bepalingen voor het onderwijs.

Artikel 38

Op vrijdag 25 oktober 2019 besliste de Vlaamse Regering om de huidige werkwijze van het ondersteuningsmodel in het schooljaar 2020-2021 te continueren (VR_2019_2510_DOC.1123/1TER).

Concreet komt deze wijziging erop neer dat het garantiefonds nog een schooljaar langer van toepassing blijft. Daarnaast blijft de specifieke prestatieregeling van de ondersteuners ook nog een schooljaar langer behouden. De verlenging van de transitieperiode zorgt voor de nodige tijd om op basis van de evaluatie van het ondersteuningsmodel een definitief model voor ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs uit te werken als onderdeel van een begeleidingsdecreet, dat in de plaats komt van het M-decreet.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Artikel 39

1. Algemene toelichting

Om aan de nood van een meer maatgericht aanbod NT2 tegemoet te komen, worden de mogelijkheden voor een aanbod onder de vorm van open modules in de studiegebieden Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 en Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4 verruimd. Deze open modules NT2 zullen toelaten dat er basiscompetenties uit het volledige studiegebied NT2 R1 en R2 of NT2 R3 en R4 geselecteerd worden en in een relevante en consistente clustering op maat van de cursist wordt aangeboden.

2. Artikelsgewijze toelichting

Uit de evaluatie van de opleidingsprofielen Nederlands als Tweede Taal van het secundair volwassenenonderwijs is gebleken dat er nood is aan meer mogelijkheden om een aanbod onder de vorm van open modules te organiseren. Open modules laten toe om eindtermen of basiscompetenties uit een bepaald leergebied of studiegebied te selecteren en te bundelen in een relevante en consistente clustering in functie van de behoefte van de cursist. Ook geletterdheidsmodules kunnen onder de vorm van open modules aangeboden worden.

In de huidige opleidingsprofielen NT2 van richtgraad 1 en 2 zijn er geletterdheidsmodules opgenomen maar op het niveau van richtgraad 1 zijn deze enkel gericht op functiegerichte, mondelinge communicatie in een opleidings- of werkcontext. Er blijkt echter ook behoefte aan een opleidingsaanbod op maat m.b.t. de schriftelijke competenties. Dit zou de doorstroom van de cursisten van de basiseducatie naar het secundair volwassenenonderwijs kunnen bevorderen. Het zou het ook mogelijk maken dat cursisten die al een tijdje uit les-roulatie zijn en omwille van weinig schrijfkansen deze schrijfvaardigheid verliezen, hun schriftelijke competenties kunnen opfrissen.

Op het niveau van de opleidingen NT2 van richtgraad 3 en 4 zijn er geen geletterdheidsmodules voorzien. Er zijn wel geletterdheidsmodules Nederlands en Leren Leren en de matrix Nederlands en Leren Leren waaruit in de vorm van een open module ondersteuning op maat kan geboden worden aan cursisten die problemen hebben met specifieke taalvereisten van een opleidingscontext in het hoger onderwijs. Er is echter ook een doelgroep van cursisten die al hoogopgeleid zijn in een andere taal dan het Nederlands maar die vooral baat zouden hebben bij het doelgericht werken aan specifieke basiscompetenties van NT2 op een hoger niveau. Nu herhalen cursisten vaak verschillende malen achter elkaar de volledige modules van richtgraad 3 en 4 omdat zij bepaalde basiscompetenties nog onvoldoende beheersen. Sommige cursisten haken hierdoor af zonder het certificaat te behalen. Een specifiek, doelgericht aanbod op maat van de cursisten in de hoge richtgraden kan deze cursisten helpen om zonder veel tijdverlies alle basiscompetenties te verwerven en een certificaat van richtgraad 3 of 4 te behalen.

Artikel 40

Het decreet betreffende het volwassenenonderwijs legt de toelatingsvoorwaarden vast en bepaalt dat de centra geen andere toelatingsvoorwaarden mogen stellen. De Vlaamse Regering is gemachtigd om in uitvoering van federale, Europese of andere hiërarchisch hogere regelgeving voortvloeiende verplichtingen aanvullende toelatingsvoorwaarden te bepalen. Het komt echter ook voor dat er in uitvoering van Vlaamse regelgeving aanvullende toelatingsvoorwaarden moeten gesteld worden. In de Vlaamse regelgeving m.b.t. de vergunningsvoorwaarden voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters zijn er ook bepalingen opgenomen die betrekking hebben op de kinderbegeleider die nog in een kwalificerend traject zit. Zo moet men minstens 18 jaar worden in het schooljaar waarin hij/zij start met het kwalificerend traject. Een kinderbegeleider die stage loopt moet ook een uittreksel uit het strafregister en een attest van medische geschiktheid aan de organisator van de kinderopvang kunnen voorleggen en deze documenten moeten dateren uit het lopende schooljaar. Met dit voorstel kan de Vlaamse Regering deze aanvullende toelatingsvoorwaarden voor de opleiding Begeleider in de Kinderopvang vastleggen.

Artikel 41

Het decreet van 26 april 2019 betreffende een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties maakt het mogelijk dat een bewijs van beroepskwalificatie wordt uitgereikt aan kandidaten die in het assessment slaagden. Voor deze geslaagde kandidaten is het van belang dat ook deze bewijzen van beroepskwalificatie, uitgereikt door een cvo, in combinatie met de opleiding Aanvullende Algemene Vorming tot een diploma van het secundair onderwijs leiden als deze bewijzen van beroepskwalificatie overeenstemmen met de certificaten van de diplomagerichte beroepsopleidingen.

Het decreet van 26 april 2019 betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader voorziet bovendien dat als het kwaliteitstoezicht door of steeds samen met de onderwijsinspectie en gedurende het gehele proces van het kwaliteitstoezicht gebeurt, de bewijzen van beroepskwalificatie uitgereikt door de organisatie die onderwerp was van dat toezicht automatisch leidt tot een vrijstelling van een beroeps kwalificerend traject in functie van het behalen van een onderwijskwalificatie.

Artikel 42

De Vlaamse Regering kent jaarlijks op basis van een advies van een selectiecommissie aanvullende leraarsuren en/of vte toe aan projecten van gecombineerd onderwijs met een substantieel deel afstandsonderwijs. De deadline voor de indiening van de aanvragen door de centra is in het decreet bepaald: uiterlijk 30 april van het voorafgaande schooljaar. Dat blijkt echter te krap om de selectiecommissie voldoende tijd te geven voor de beoordeling, de Vlaamse Regering hierover te laten beslissen en de betrokken centra hiervan te informeren

vooral eer het schooljaar is afgelopen. Daarom wordt de deadline vervroegd naar 31 maart.

Artikel 43 en 47

Voor de toekenning van de vte aan de cbe en de leraarsuren aan de cvo zijn er in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs afrondingsregels bepaald. De afrondingsregels worden nu ook ingevoerd voor de punten. De punten zullen, net zoals in het verleden, naar beneden afgerond worden tot een geheel getal. De centra dienen immers steeds een volledig punt in te zetten en bovendien moet vermeden worden dat er meer punten worden toegekend dan het totaal beschikbare volume aan punten. In het oude financieringssysteem bestond dit risico niet omdat de punten werden toegekend per volledige schijf van lesuren-cursist (bv. bij de cvo: 1 punt per 755 lesuren-cursist). Een cvo dat bij de laatste schijf niet aan een volledig aantal van 755 lesuren-cursist raakte, kreeg hiervoor geen punt meer toegekend. In het nieuwe financieringssysteem worden de punten echter toegekend op basis van het aandeel aan financieringspunten in het totale volume aan beschikbare punten.

Artikel 44 en 48

In het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs is voorzien dat de cbe en cvo per schooljaar de omkadering en werkingstoelagen ontvangen op basis van het gemiddelde van de prestaties die over drie voorafgaande referentieperiodes werden geleverd. Er wordt nu ook een andere referentieperiode gehanteerd: een kalenderjaar. Om een goede inschatting van het totale benodigde budget aan werkingstoelagen te kunnen maken, moet ook de registratie van de gegevens van de laatste van de drie referentieperiodes volledig afgesloten en geverifieerd zijn. Het geraamde benodigde budget wordt dan ingeschreven in het begrotingsjaar volgend op het kalenderjaar waarin de verificatie werd afgesloten. De uitbetaling van het begrote budget voor de werkingstoelagen van een bepaald schooljaar kan volgens de nieuwe begrotingstechnische richtlijnen pas gebeuren in de tweede helft van dat schooljaar. Hiervoor worden er enkele technische bijstellingen aangebracht in de bepalingen die betrekking hebben op de werkingstoelagen van de cbe en cvo.

Artikel 45

In het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs is bepaald dat ook de cursisten van de cbe in principe inschrijvingsgeld verschuldigd zijn. Dit betekent dat de cursisten van de basiseducatie die niet vrijgesteld zijn van inschrijvingsgeld, het inschrijvingsgeld moeten betaald hebben vooraleer ze ingeschreven kunnen worden en als cursist kunnen worden beschouwd (overeenkomstig de definitie van een cursist in art. 2., 10° en de inschrijvingsvoorwaarden van artikel 37). Bij de bepaling van de financierbaarheid van de cursisten van de cvo is naast de vereiste om ingeschreven te zijn voor het één derde moment van de module, ook expliciet vermeld dat enkel de cursisten in aanmerking komen die het inschrijvingsgeld betaald hebben, als zij daartoe

verplicht zijn. Omwille van de gelijkvormigheid wordt nu voorgesteld om dezelfde expliciete vereiste ook bij de bepaling van de financierbaarheid van de cursisten van de cbe in te schrijven.

Artikel 46

Sinds 1 september 2019 gelden er nieuwe rationalisatienormen voor de centra voor volwassenenonderwijs. De cvo kunnen hieraan voldoen door ofwel op eigen kracht het vereiste aantal lesurencursist te behalen ofwel dankzij de overgedragen leraarsuren van een ander cvo. In dat laatste geval worden de overgedragen leraarsuren omgerekend naar lesurencursist die in rekening worden gebracht voor het behalen van de rationalisatienorm. Tot het nieuwe financieringssysteem in werking trad, gebeurde die omrekening op basis van de in het decreet vastgelegde delers. Met het nieuwe financieringssysteem is dit echter niet meer mogelijk omdat er nu veel meer wegingsfactoren van toepassing zijn en omdat de toekenning van het aantal leraarsuren gebeurt op basis van het aantal behaalde financieringspunten i.p.v. het zuivere aantal gerealiseerde lesurencursist. De overgedragen leraarsuren worden daarom omgerekend naar lesurencursist rekening houdend met de prestaties van het overdragend centrum. Hiervoor wordt eerst de verhouding berekend tussen het aantal lesurencursist dat het overdragende centrum tijdens de afgelopen referentieperiode gerealiseerd heeft en het aantal leraarsuren dat aan het overdragende centrum werd toegekend. Dit levert een gemiddelde waarde per leraars uur op voor het overdragende centrum. Vervolgens wordt deze gemiddelde waarde toegepast op het aantal overgedragen leraarsuren. Het op deze manier bekomen aantal lesurencursist wordt dan in rekening gebracht voor het behalen van de rationalisatienorm.

Tevens wordt de rationalisatienorm die betrekking heeft op een cvo dat uitsluitend onderwijsbevoegdheid voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en/of de specifieke lerarenopleiding heeft, geschrapt. Deze opleidingen behoren sinds 1 september 2019 immers niet meer tot de bevoegdheid van de cvo maar tot deze van de instellingen voor hoger onderwijs.

Artikel 49 en 50

Bij decreet of besluit zijn de geijkte benamingen vastgelegd die betrekking hebben op opleidingen en modules in het volwassenenonderwijs. De benamingen gelden voor alle erkende, gefinancierde of gesubsidieerde centra, over de onderwijsnetten heen. De bedoeling hiervan is transparantie en eenvormigheid creëren naar cursisten, personeelsleden en andere belanghebbenden. Toch wordt in het onderwijsveld vastgesteld dat in sommige gevallen onderwijsverstrekkers communiceren aan de hand van niet-officiële benamingen en dat om uiteenlopende redenen (bv om zich nadrukkelijker te onderscheiden van andere onderwijsverstrekkers, om een eigen context meer specifiek tot uiting te laten komen...). Dit kan ongewenste effecten veroorzaken zoals materiële vergissingen bij de toelating/inschrijving of bij aanvragen van een Vlaams opleidingsverlof of een erkend traject naar werk. Om die reden wordt thans expliciet decretaal bepaald

dat centrumbesturen (en ipso facto centra) er in hun communicatie- en informatiebeleid toe gehouden zijn minstens de officiële benamingen van opleidingen en modules te gebruiken.

Gezien het belang van deze maatregel wordt ook in een financiële sanctiemogelijkheid voorzien, in die zin dat een gedeeltelijke terugvordering of inhouding op de werkingsmiddelen kan worden toegepast. Dit is geen precedent vermits een dergelijke boete ook nu al kan worden opgelegd bij inbreuken op de vigerende bepalingen inzake verklaringen m.b.t. de financiering/subsidiëring of bezoldiging van het personeel, gegevensverstrekking, aanwending van de onderwijstijd, verlofregeling en financiële middelen en bepaalde aspecten van het kwaliteitszorgsysteem. Als de bepaling over het gebruik van de officiële benaming na aanmaning door de bevoegde diensten niet wordt nageleefd, kan een sanctie worden opgelegd. De procedure voor de vaststelling van de overtreding en voor de toepassing van de sanctie zal in een besluit van de Vlaamse Regering vastgelegd worden.

Tevens wordt een achterhaalde bepaling m.b.t. het niet meer bestaande Fonds (Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs) aangepast.

Artikel 51

In de overgangsbepaling van het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs is bij een vorig decreet een verduidelijking aangebracht. Daar in is er een foute verwijzing geslopen waardoor er een tegenstrijdigheid en overlapping is ontstaan. Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel 52

Voor de centra voor basiseducatie zijn er 13 werkingsgebieden vastgelegd in bijlage IV van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs. Als gevolg van de fusies van enkele gemeenten op 1 januari 2019 moeten deze werkingsgebieden ook aangepast worden. Omdat deze fusies geen effect hebben op de grenzen van de huidige werkingsgebieden betreft de aanpassing louter de vervanging van de oude gemeenten door de nieuwe gemeenten.

Deze bepaling heeft terugwerkende kracht omdat het een aanpassing betreft aan een bepaling die in het verleden van kracht werd: de fusies van de betreffende gemeenten werden op 1 januari 2019 van kracht.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 53, 56, 57, 59, 60, 66, 68 (overbodige verwijzingen in de reglementering naar centra voor deeltijds onderwijs)

Met het decreet betreffende duaal leren van 30 maart 2018 werden de centra voor deeltijdse vorming opgeheven vanaf 1 september 2019. Deze centra bestaan vanaf die datum niet meer in die hoedanigheid. In het decreet leren en werken worden deze centra nog een aantal keren vermeld. Om dit op te lossen, worden zij overal

uit het decreet leren en werken geschrapt. Dit is louter een technische wijziging zonder effect op het systeem.

Artikel 54

Met het decreet van 30 maart 2018 betreffende het duaal leren en de aanlooffase, werd het principe van voltijds engagement uit het huidige stelsel voor leren en werken (dbso en leertijd) overgenomen voor duaal leren, maar met bijkomende vereisten. Daar waar in het centrum voor deeltijds onderwijs (cdo) of het centrum voor de vorming van zelfstandigen en kmo, finaal geen opdracht had in het invullen van het voltijds engagement indien dit niet werd ingevuld met tewerkstelling of een vorm van ondersteuningsproject, wordt er binnen het decreet duaal leren en de aanlooffase uitdrukkelijk gesteld dat de jongere voltijds op de school aanwezig dient te zijn indien de werkplekcomponent niet is ingevuld (zie 357/22 van de Codex Secundair Onderwijs). Deze bijkomende vereiste verkleint de kans op problematische afwezigheden en verhoogt het tewerkstellingspotentieel. Het is dan ook aangewezen om dit principe door te trekken naar het huidige stelsel voor leren en werken.

JoKER: uit een diepgaande analyse van de cijfers problematische afwezigheden (PA) binnen het deeltijds beroeps secundair onderwijs, bleek dat deze PA merkkelijk lager ligt binnen scholen die voorzien in een eigen invulling van het voltijds engagement gedurende de tijd dat een leerling geen invulling heeft van de werkplekcomponent. Op die wijze wordt er aanklampend gewerkt en behouden leerlingen de band met de school, wat zich ook uit in minder afwezigheden gedurende de schoolcomponent. Deze maatregel draagt dan ook bij tot het verlagen van het vroegtijdig schoolverlaten.

Armoede: deze maatregel biedt jongeren een zekerheid tot de school: elk centrum wordt verplicht in te staan voor een invulling van het voltijds engagement en draagt op die manier bij tot een verbeterde uitgangspositie voor het vinden van een leerwerkplek.

Artikel 55, 61, 62, 64, 65

Algemene toelichting

Bij de invoering van het duaal leren met het decreet van 30 maart 2018 betreffende het duaal leren en de aanlooffase, werd eveneens een wijziging aan de persoonlijke ontwikkelingstrajecten aangebracht. Deze persoonlijke ontwikkelingstrajecten zijn vanaf schooljaar 2019-2020 ondergebracht onder de 'naadloze flexibele trajecten' (NAFT) onder het toezicht van het beleidsdomein Welzijn en werden ter voorbereiding van deze overheveling ingeschreven in de regelgeving van Welzijn (via het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2018 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp). Deze wijziging werd eveneens ingevoegd in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap,

waarbij er aandacht was voor een gestage overgang van de toenmalige organisatie van de persoonlijke ontwikkelingstrajecten en de toekomstige evolutie naar NAFT. Deze overgangperiode liet alle betrokkenen toe om zich te organiseren op de vernieuwde context, met het oog voor de garantie op begeleiding van leerlingen.

Gezien de evolutie van de organisaties in het vormgeven van deze NAFT's, kunnen de overgangsbepalingen worden afgebouwd en de regelgeving van het stelsel voor leren en werken geheel in lijn gebracht worden met de regelgeving NAFT.

Artikelsgewijze toelichtingen

Artikel 55

NAFT wordt opgezet als een aanbod dat flexibel en op maat van een jongere is, zonder daarbij een expliciete koppeling te maken aan een bepaalde organisatievorm binnen een onderwijsstructuur. NAFT kan dus niet standaard in de plaats worden gesteld van een bepaalde invulling (leercomponent en/of werkplekcomponent), maar is steeds naargelang de nood van de jongere. Het is daarbij wel mogelijk dat een NAFT overlapt met een bepaald deel van een organisatie-model van een opleidingsverstrekker.

Gezien deze individuele context het uitgangspunt is, wordt artikel 7 opgeheven.

Artikel 61

Gezien de individuele benadering van een NAFT, is een vooraf vastgelegd organisatie-model voor NAFT niet noodzakelijk en wordt dit artikel opgeheven.

Artikel 62

In dit artikel werd NAFT beperkt tot de leerplichtige leerlingen, in lijn met de doelgroep die destijds werd afgebakend voor de persoonlijke ontwikkelingstrajecten. Deze leeftijdsafbakening is niet meer aan de orde binnen de vigerende regelgeving van het beleidsdomein Welzijn, waardoor deze bepaling kan worden opgeheven.

Artikel 64

Binnen dit artikel wordt de screening van jongeren in het deeltijds beroepssecundair onderwijs beschreven. Deze screening kaderde destijds binnen het vierfasen-model, waarbij een jongere kon gescreend worden naar de fase arbeidsdeelname, brugproject, voortraject of persoonlijk ontwikkelingstraject. Bij de overgang naar duaal leren werd dit vierfasen-model vanaf 1 september 2019 generationaliseerd naar: arbeidsdeelname, aanloopcomponent of NAFT. Gezien de individuele aard van organisatie van een NAFT, kan dit niet meer beschouwd worden als een 'fase' binnen het stelsel voor leren en werken.

De verwijzing naar NAFT als uitkomst van een screening wordt binnen dit artikel opgeheven.

Daarnaast worden het eerste, tweede en derde lid van dit artikel gewijzigd aangezien jongeren ingeschreven in een centrum voor vorming van zelfstandigen

en kleine en middelgrote ondernemingen niet meer worden gescreend door de trajectbegeleider van Syntra Vlaanderen maar door het centrum zelf.

Artikel 65

In lijn met de wijziging van artikel 62 van het decreet leren en werken, wordt ook binnen dit artikel de verwijzing naar NAFT opgeheven.

Artikel 56, 57

Zie memorie bij overbodige verwijzingen in de reglementering naar centra voor deeltijds onderwijs (artikel 53, 56, 57 en volgende)

Wijziging artikel 58

1. Algemene toelichting

Voor het huidig opleidingsaanbod binnen het stelsel leren en werken gelden geen programmatieregels: een centrum kan gans het schooljaar door een opleiding starten of stopzetten. Dat opleidingsaanbod zal echter de volgende jaren geleidelijk worden omgezet naar duale opleidingen (die voltijds secundair onderwijs zijn) en waarvoor elke programmatie het voorwerp zal uitmaken van een beslissing van de Vlaamse Regering. Vooruitlopend op die nog te bepalen omzettingsskalender kunnen de centra leren en werken zelfs nu al duale opleidingen, na goedkeuring van de Vlaamse Regering, programmeren. De situatie waarin voor eenzelfde onderwijsverstrekker de ene reeks opleidingen buiten elk programmatieconcept kan worden opgericht en een andere reeks opleidingen aan strikte programmatieregels is gekoppeld, is paradoxaal. Daarom wordt thans voor opleidingen leren en werken een transitiemaatregel ingevoerd die zal uitdoven als het aanbod leren en werken integraal zal zijn omgezet naar het stelsel duaal leren. Die overgangmaatregel houdt in dat op het vlak van programmatie de Vlaamse Regering de opleidingen leren en werken in 3 categorieën zal rangschikken: vrij programmeerbaar, programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering en niet-programmeerbaar. Hierbij kan dan, onder meer, rekening worden gehouden met de mate waarin opleidingen performant zijn, hoe het toekomstig duaal opleidingsaanbod er uit ziet en welke de beleidsprioriteiten van de Vlaamse Regering zijn. In elk geval wordt door deze nieuwe programmatiebenadering tot op zekere hoogte meer aansluiting gezocht bij inzichten en praktijken die al in het voltijds secundair onderwijs gehanteerd worden.

JoKER: het beperken van de programmatie verplicht centra om gerichter opleidingen aan te bieden die leerlingen meer kansen op succes bieden. Dit succes situeert zich voornamelijk in de mogelijkheid om een arbeidsdeelname te combineren met de schoolcomponent. Het geeft de centra bovendien ook richting in het toekomstige duale aanbod, waarbij het in hoofde van elke leerling noodzakelijk is dat deze beschikt over een arbeidsdeelname. Zo niet, dient de leerling de opleiding stop te zetten. Het beschikken over een arbeidsdeelname hangt echter in sterke mate af van de mate waarin een school het opleidingsaanbod

heeft afgestemd met vraag en aanbod op de lokale arbeidsmarkt. Een nauwgezetere programmatie biedt dan ook hogere slaagkansen voor de leerling.

Armoede: leerlingen in een fase van arbeidsdeelname binnen het stelsel voor leren en werken zijn tewerkgesteld met een overeenkomst waaraan een leervergoeding is gekoppeld. Deze overeenkomst kan er slechts zijn wanneer er een arbeidsplaats is, die op zijn beurt gekoppeld is aan de doelgerichte programmatie. Op die wijze zorgt een gerichte programmatie dan ook voor een hogere garantie op deze leervergoeding.

Artikel 59, 60, 66, en 68 (zie memorie bij verwijzingen naar centra voor deeltijds onderwijs)

Artikel 63, 67, 69 (vervangen laatste verwijzingen naar brugproject en voortrajecten)

De uitwerking van het duaal leren en de aanlooffase bracht ook wijzigingen aan in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap. Deze wijzigingen hadden – naast anderen – vooral betrekking op de omzetting van brugprojecten en voortrajecten naar 'aanlooffase'. Voorliggend artikel vervangt de laatste verwijzingen in het decreet naar deze brugprojecten en voortrajecten en voorziet in de juiste overgangsbepalingen en/of formuleringen. Het voorziet op die wijze ook in een sterkere afstemming met de evolutie naar duaal leren.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 70 en 72

In 2009 werd het niveau van het hoger beroepsonderwijs ingevoerd in het Vlaams onderwijssysteem. Sindsdien behoren de opleidingen van dit niveau tot het hoger onderwijs, hoewel ze werden ingericht door de centra voor volwassenenonderwijs en, voor de opleiding verpleegkunde, door scholen voor voltijds secundair onderwijs. De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die door de cvo werden ingericht zijn vanaf academiejaar 2019-2020 ingebed in de hogescholen en vallen vanaf dan onder het kwaliteitszorgsysteem van het hoger onderwijs. De opleiding verpleegkunde blijft georganiseerd worden door scholen voor voltijds secundair onderwijs. Door voorliggende aanpassing aan artikel 31 van het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs wordt de onderwijsinspectie weer bevoegd voor de doorlichting van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs. Op deze wijze is het kwaliteitstoezicht gegarandeerd op alle opleidingen van het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 71

Algemene toelichting

Met de voorliggende maatregel willen we het mogelijk maken dat een Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) dat niet deel uitmaakt van een onderwijskoepel of van het gemeenschapsonderwijs (GO!) zich ook contractueel kan laten begeleiden door een begeleidingsdienst.

Op dit ogenblik is de regelgeving geschreven vanuit de veronderstelling dat een CVO dat niet bij één van de grote koepels is aangesloten, begeleid wordt door het Vlaamse Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (Vocvo). Artikel 44, eerste lid, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs bepaalt immers het volgende:

'Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs heeft als doelstelling enerzijds de Centra voor Basiseducatie en anderzijds de Centra voor Volwassenenonderwijs, die niet in rekening worden gebracht voor het vaststellen van de personeelsformatie van de pedagogische begeleidingsdiensten, als vermeld in artikel 16 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, te ondersteunen bij de uitvoering van de opdrachten die krachtens dit decreet worden toegekend.'

In het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs is wel voorzien dat de onderwijsinstellingen van het leerplichtonderwijs die geen deel uitmaken van een onderwijskoepel of het GO! zich contractueel kunnen laten begeleiden door een pedagogische begeleidingsdienst (zie artikel 14, §3, eerste lid). Maar die bepaling is momenteel niet geldig voor de Centra voor Basiseducatie en de koepelloze CVO 's. In art. 13 staat immers expliciet dat de daaropvolgende artikelen niet van toepassing zijn op de basiseducatie en de CVO 's die niet in rekening worden gebracht voor de personeelsformatie van de pedagogische begeleidingsdiensten.

We wijzigen artikel 13 van het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs in die zin dat artikel 14, §3, eerste lid ook van toepassing kan zijn op een CVO die niet deel uitmaakt van een onderwijskoepel of het GO!

Deze maatregel lijkt ons aangewezen aangezien er op dit ogenblik de facto een CVO is dat niet langer deel uitmaakt van een onderwijskoepel of het GO! en zich door de pedagogische begeleidingsdienst van OVSG wil laten begeleiden. Om dit mogelijk te maken dient het artikel 13 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs aangepast te worden. Deze ingreep sluit niet uit dat het desbetreffende CVO zich daarnaast ook laat begeleiden door Vocvo.

Op die manier willen we de begeleiding van het volwassenenonderwijs maximaal ondersteunen.

De pedagogische begeleidingsdiensten

De pedagogische begeleidingsdiensten van de koepels en het GO! kunnen de vraag krijgen van een CVO die geen deel uitmaakt van een onderwijskoepel of het GO!

om dat CVO pedagogisch te begeleiden. Het voorliggend artikel voorziet dat dit steeds gebeurt op contractuele basis, dus de begeleidingsdienst in kwestie ondervindt hiervan geen nadeel.

Het Vocvo

Het voorliggend artikel maakt het mogelijk dat de CVO 's die geen deel uitmaken van een onderwijskoepel of het GO! om zich niet enkel door Vocvo te laten begeleiden, maar om zich daarnaast contractueel te laten begeleiden door één begeleidingsdienst van een onderwijskoepel of het GO!. Op die manier willen de we de pedagogische begeleiding van het volwassenenonderwijs maximaal ondersteunen.

Het volwassenenonderwijs en de cursisten die eraan deelnemen

Een optimale pedagogische ondersteuning van het volwassenenonderwijs komt onrechtstreeks ook ten goede aan de cursisten van het volwassenenonderwijs, inclusief de jongeren van minder dan 25 jaar of mensen in kansarmoede die aan het volwassenenonderwijs deelnemen. De maatregel geldt ook voor de CVO 's gelegen in Brussel.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 73

Artikel 123/6, over het overdragen van leerlingengegevens bij verandering van onderwijsinstelling werd in artikel 2 verkeerdelijk uitgesloten van toepassing in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs, alsook in het deeltijds beroeps secundair onderwijs. Dit wordt nu aangepast waardoor duidelijk is dat dit artikel wel daar van toepassing is.

De communicatie over deze regel is al gebeurd, toen dit artikel werd ingevoegd bij het decreet van 4 april 2014 houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school en gewijzigd is bij het decreet van 17 juni 2016 betreffende het onderwijs XXVI.

De regelgeving voor basisonderwijs is op identieke wijze geregeld als die voor het secundair onderwijs, maar dan in art 31 van het decreet basisonderwijs.

Artikel 74, punt 1°

De codex secundair onderwijs definieert "programmatie" als de oprichting van een structuuronderdeel dat de voorafgaande twee schooljaren in de school in kwestie niet werd ingericht. Door de uitrol van het duaal leren, dat op kruissnelheid begint te komen, is het niet uitgesloten dat een school de niet-duale variant van een opleiding niet langer organiseert. Dat kan zowel een bewuste keuze zijn omdat de school zich voor die opleiding volledig op duaal leren wil focussen als het gevolg van de keuzes die de leerlingen maken. Als na minstens twee schooljaren de

situatie echter verandert en de heropstart van de niet-duale opleiding opportuun is, dan moet de school opnieuw de ganse programmatieprocedure doorlopen. Gezien de school over de nodige expertise en didactische uitrusting beschikt en gezien duaal en niet-duaal in feite twee leerwegen zijn van eenzelfde opleiding die tot eenzelfde kwalificatie leidt, biedt zo'n programmatieprocedure geen meerwaarde. Vanuit dit gegeven wordt de omschrijving van het begrip "programmatie" aangepast.

Artikel 74, punt 2°

Momenteel staat in de regelgeving dat sociaal maatschappelijke training niet kan als doel hebben om later betaalde of onbetaalde arbeid te verrichten. Nu wordt gecorrigeerd dat dit niet kan om later betaalde arbeid te verrichten, maar wel kan om onbetaalde arbeid te verrichten. De voorbereiding op vrijwilligerswerk en begeleid werk moet dus worden georganiseerd als een sociaal maatschappelijke training en niet als een stage.

Naar aanleiding van de bespreking van een casus op de begeleidingscommissie preventie en bescherming in het Vlaams onderwijs met de FOD WASO blijkt dat de voorbereiding op vrijwilligerswerk, en begeleid werk in opleidingsvorm 1 moet geschrapt worden als mogelijkheid bij stage. De voorbereiding op vrijwilligerswerk en begeleid werk wordt georganiseerd als een sociaal maatschappelijke training.

In plaats van stage moet sociaal maatschappelijke training georganiseerd worden voor de jongeren bij de voorbereiding op vrijwilligerswerk en de voorbereiding op begeleid werk.

Momenteel staat in de regelgeving dat sociaal maatschappelijke training niet kan als doel hebben om later betaalde of onbetaalde arbeid te verrichten. Nu wordt gecorrigeerd dat dit niet kan om later betaalde arbeid te verrichten, maar wel kan om onbetaalde arbeid te verrichten. De voorbereiding op vrijwilligerswerk en begeleid werk moet dus worden georganiseerd als een sociaal maatschappelijke training en niet als een stage.

Artikel 75, 76

Bij decreet of besluit zijn de geijkte benamingen vastgelegd van structuuronderdelen van het secundair onderwijs. Deze benamingen gelden voor alle erkende, gefinancierde of gesubsidieerde secundaire scholen, over de onderwijsnetten heen. De bedoeling hiervan is transparantie en eenvormigheid creëren naar ouders, leerlingen, personeelsleden en andere belanghebbenden.

Toch wordt in het onderwijsveld vastgesteld dat in sommige gevallen onderwijsverstrekkers communiceren aan de hand van niet-officiële benamingen en dat om uiteenlopende redenen (bv om zich nadrukkelijker te onderscheiden van andere onderwijsverstrekkers, om een eigen leerplan meer specifiek tot uiting te laten komen). Dit kan ongewenste effecten veroorzaken zoals materiële vergissingen bij de toelating/inschrijving van leerlingen of onterechte verwachtingen van ouders en leerlingen op het vlak van studiebekräftiging. Om

die reden wordt thans expliciet decretaal bepaald dat schoolbesturen (en ipso facto scholen) er in hun communicatie- en informatiebeleid toe gehouden zijn minstens de officiële benamingen van structuuronderdelen te gebruiken.

Gezien het belang van deze maatregel wordt het niet-naleven ervan opgenomen in artikel 106 van de codex dat de mogelijkheid van een sanctie voorziet.

Artikel 77

In de decreetgeving voor de diverse onderwijsniveaus is een regeling voorzien inzake vervanging van studiebewijzen die hetzij verloren zijn hetzij initieel toegekend zijn aan een persoon waarvan de naam later is gewijzigd. Ten onrechte werd enkele jaren terug deze regeling in de codex secundair onderwijs weggeschreven. Thans volgt een rechtzetting en dit onder de oorspronkelijke formulering.

Artikel 78

De Codex Secundair Onderwijs voorziet dat een school of groep van scholen als een domein- of campusschool wordt beschouwd als ze een aan bepaalde voorwaarden inzake studieaanbod voldoet en op een welomschreven locatie is ingeplant. Een dergelijke school kan dan in aanmerking komen voor voordelen van de Vlaamse Regering. De Codex bepaalt echter ook dat een school vrij bijkomende vestigingsplaatsen in gebruik kan nemen. Met de thans voorliggende maatregel wordt verduidelijkt dat de desbetreffende voorwaarden waaraan een domein- of campusschool moet voldoen, enkel betrekking kunnen hebben op die ene welomschreven locatie en niet op een situatie waarin diverse gespreide vestigingsplaatsen samen worden bekeken. In dezelfde lijn wordt ook aangestipt dat de voordelen die eventueel aan een domein- of campusschool worden toegekend, in aanwending of toepassing beperkt moeten blijven tot die ene locatie die heeft gemaakt dat de school een domein- of campusschool is.

Artikel 79 en 83

Algemene toelichting

1. In het kaderdecreet onderwijsdoelen (ingeschreven in het decreet basisonderwijs en in de codex secundair onderwijs) is de procedure vastgelegd voor de ontwikkeling, validering en goedkeuring van de onderwijsdoelen. In tegenstelling tot de eerste generatie onderwijsdoelen is voor de nieuwe generatie onderwijsdoelen de valideringscommissie als een extra procedurestap voorzien. De ontwikkelcommissie formuleert een beperkt aantal van sober geformuleerde, duidelijke, competentiegerichte en evalueerbare eindtermen en ontwikkelingsdoelen waar de aspecten kennis, vaardigheden, inzichten en indien van toepassing attitudes aan bod komen. Ze geeft ook het belang en de uitgangspunten ervan aan. De valideringscommissie heeft de opdracht om de kwaliteit van de eindtermen te controleren en valideren op basis van de criteria coherentie, consistentie en evalueerbaarheid. De valideringscommissie heeft bij de start van haar werking een beoordelingskader uitgewerkt met een operationalisering van de criteria coherentie, consistentie en evalueerbaarheid. Dit

beoordelingskader is ook bezorgd aan de leden van de ontwikkelcommissies. Op deze manier hanteren de ontwikkelcommissies diezelfde geoperationaliseerde criteria bij de ontwikkeling van de onderwijsdoelen. De ontwikkelcommissies dienen ook de haalbaarheid van de onderwijsdoelen te bewaken in functie van de onderwijstijd en in functie van de specifieke eindtermen voor doorstroomfinaliteit en dubbele finaliteit en het beroeps specifieke gedeelte voor dubbele finaliteit en arbeidsmarktfinaliteit.

De retroactiviteit naar 1 januari 2020 is noodzakelijk opdat de voorliggende maatregelen nog zouden kunnen worden toegepast op de aan gang zijnde ontwikkelprocessen van nieuwe onderwijsdoelen in het kader van de modernisering van het secundair onderwijs. (N.B. deze retroactiviteit is niet nodig voor het basisonderwijs – zie artikel 26 hoger – omdat er daar nog geen nieuwe onderwijsdoelen ontwikkeld worden voor de inwerkingtreding van dit decreet).

Artikel 80, 81

Gezien zowel de opleidingen Se-n-Se (7 TSO en KSO) als de opleiding verpleegkunde HBO twee startdata kunnen hebben tijdens het schooljaar (1 september en 1 februari) en een opleiding(sonderdeel) zich over één semester kan spreiden, moet er binnen dit studietoerbod met jaarlijks twee leerlingengolven rekening worden gehouden. Vandaar heeft de decreetgever, in afwijking op de gebruikelijke teldatum (1 februari van het voorafgaand schooljaar), twee teldata voor desbetreffende opleidingen vastgelegd, nl. 15 januari en 1 juni van het voorafgaand schooljaar. Op elk van deze data worden de leerlingen voor een halve eenheid verrekend bij toepassing van de regelgeving rond financiering/subsidiëring en normering.

De omkaderings- en werkingsmiddelen waarover een school voor het volgende schooljaar kan beschikken, worden via "Mijn onderwijs" digitaal verstuurd. Dit gebeurt best zo spoedig mogelijk, na verificatie van het regelmatig leerlingenbestand, met het oog op een optimale voorbereiding van dat nieuwe schooljaar. Hieraan wordt bijgedragen door de teldatum "1 juni" met twee weken te vervroegen. Gezien dit binnen de periode blijft waarin het schooljaar op zijn einde loopt, mag worden verwacht dat deze maatregel weinig of geen schommelingen in de betrokken leerlingenpopulatie van een school zal teweegbrengen.

De datum "1 juni" wordt eveneens gehanteerd in het schooljaar waarin een onthaalklas laattijdig wordt geprogrammeerd. Omdat dit enerzijds uitzonderlijk is maar anderzijds dergelijke programmatie zelfs op 1 juni - door ontstane behoeften - niet uit te sluiten valt, wordt aan dit ijkmoment niet geraakt.

Artikel 82

Vanaf het schooljaar 2018-2019 is de maatregel van kracht dat scholen in aanmerking kunnen komen voor een herberekening van het aantal uren-leraar op basis van de leerlingenpopulatie van het eerste leerjaar A en B. Deze maatregel is het gevolg van de globale leerlingenstijging die zich, na eerst in het basisonderwijs,

nu ook in het secundair onderwijs laat zien. De herberekening is aan een reeks voorwaarden (op niveau onderwijszone, scholengemeenschap en school) gekoppeld. Dit maakt dat zowel de berekening maar ook de afgebakende aanwending vrij complex is. Daarenboven worden zowel eventuele stijging als daling van het aantal leerlingen in beschouwing genomen, wat impliceert dat finaal een school extra uren-leraar kan krijgen of uren-leraar moet inleveren. Vermits tenslotte voor de leerlingenfluctuatie de toestand van 1 oktober van het lopend schooljaar met die van 1 februari van het voorafgaand schooljaar wordt vergeleken, weten de betrokken scholen pas in oktober wat de precieze impact op hun personeelskader is.

Een en ander heeft ertoe geleid dat de sociale partners in de onderwijssector zich absoluut niet onverdeeld achter deze maatregel scharen, niettegenstaande het feit dat het meeruitgaven van de overheid in onderwijs betreft. Intussen is een nieuw financieringsmodel in onderzoek dat is afgestemd op het gemoderniseerd secundair onderwijs dat (voor de tweede en derde graad) uit nieuwe structuurcomponenten bestaat. In dit nieuwe model moeten alle aspecten inzake vaststelling van het pakket uren-leraar worden meegenomen.

Om bovenstaande redenen wordt de decretale herberekeningsmaatregel vanaf het schooljaar 2020-2021 opgeheven. Ipso facto vervalt de delegatiebevoegdheid aan de Vlaamse Regering om jaarlijks de cijfermatige invulling van de stijging en daling van het aantal leerlingen in dat eerste leerjaar te bepalen.

Artikel 84, 85, 86

In onderwijsdecreet 29 is in artikel 281 de rationalisatienorm per niet-duale opleiding afgeschaft, maar de verwijzingen naar deze norm in artikel 279 en artikel 286 van de codex moest ook nog geschrapt worden.

Dit wordt nu rechtgezet.

Er gebeurt eveneens een aanpassing in artikel 289 (punt 1°, 2°, 3°, 4° en 5° van artikel 86) in verband met de omvormingen. Vermits vanaf 1/9/2020 de modernisering in opleidingsvorm 3 van start gaat, is het niet wenselijk dat er vanaf heden nog langer omvormingen van opleidingen gebeuren zonder programmaties. De mogelijkheid van omvormen van een opleiding naar een andere opleiding wordt daarom geschrapt, met ingang van 1/1/2020. De laatste omvorming die mogelijk kon worden aangevraagd is diegene die uiterlijk op 1 april 2019 werd aangevraagd, met het oog op een start van de omvorming op 1/9/2019. Vanaf 1/9/2019 kunnen er dus geen nieuwe omvormingen meer plaatsvinden.

De wijziging aan artikel 289, 1°, 2°, 3°, 4° en 5° heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2020, om aanvragen tot omvormingen van opleidingen met ingang van 1/9/2020 te vermijden

Er gebeurt ook een aanpassing in artikel 289 (zie punt 6°) voor de programmatie van een bijkomende opleiding. Het is één van de programmatievereisten dat er een samenwerkingsovereenkomst moet gesloten worden met één of meer scholen

voor gewoon secundair onderwijs met een gelijkaardig aanbod in het beroeps secundair onderwijs uit de buurt. Hier wordt de mogelijkheid aan toegevoegd dat ook met centra een dergelijke samenwerking mogelijk is.

Er gebeurt ook een aanpassing in artikel 289 (zie punt 7°) in verband met de uiterste datum voor het indienen van programmatieaanvragen. Er is voorzien dat die 2 schooljaren voorafgaand moeten gebeuren, maar omdat de inhoud van de gemoderniseerde opleidingen van de opleidingsfase (en ook voor de andere fases) niet vastgelegd zal zijn voor 30 november 2019, is het moeilijk voor scholen om een keuze te maken in de programmeerbare opleidingen. Daarom wordt dit aangepast en wordt de termijn voor een programmatieaanvraag aangepast tot 1 schooljaar voorafgaand aan de programmatie.

Maar ook nadat de inhoud van de opleidingen is vastgelegd, is het aangewezen dat de programmatieaanvragen ingediend worden op 1 schooljaar voorafgaand aan de effectieve programmatie, naar analogie met wat in het gewoon secundair onderwijs van toepassing is. Het schoolbestuur stuurt een gemotiveerde aanvraag met het oprichtingsdossier aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten uiterlijk op 30 november van het schooljaar voorafgaand aan de programmatie. Er wordt ook toegevoegd dat de programmatie van een opleiding in de integratiefase en de opleidingsfase verschillend van elkaar kan zijn. De programmatie kan in de verschillende leerjaren, of fasen gelijktijdig dan wel progressief worden doorgevoerd.

Er gebeurt een wijziging in artikel 289 (zie punt 8°).

De einddatum voor goedkeuring van de programmaties van niet duale opleidingen is sinds onderwijsdecreet 29, vastgesteld op 30 april, in artikel 289, terwijl dit voor programmaties van duale opleidingen, conform de opleidingen in het gewoon secundair onderwijs is vastgesteld op 31 maart. Dit wordt vanaf nu aangepast en op 31 maart gezet, conform het gewoon secundair onderwijs. Er wordt eveneens toegevoegd dat bij overschrijding van die termijn de programmatie van rechtswege is goedgekeurd, conform het gewoon secundair onderwijs.

Er gebeurt eveneens een toevoeging in artikel 289 van paragraaf 7 en 8 (zie punt 9°).

Bij programmatie van structuuronderdelen in opleidingsvorm 4, moet de regelgeving die geldt voor programmatie van structuuronderdelen van het gewoon secundair onderwijs worden gevolgd. Deze regels gelden zowel bij een reeds bestaande school met opleidingsvorm 4 als bij een nieuwe school met opleidingsvorm 4.

Deze regels zijn niet van toepassing op de scholen met opleidingsvorm 4, type 5, die op elk moment elk structuuronderdeel van de thuishchool van een leerling moeten kunnen aanbieden zonder programmatie.

Deze regels zijn evenmin van toepassing op de scholen met opleidingsvorm 4 die volledig op de vestigingsplaatsen van gewoon secundair onderwijs worden aangeboden. Deze scholen, kunnen zonder programmatie geen andere of

bijkomende structuuronderdelen inrichten dan de structuuronderdelen die in de bijhorende scholen voor gewoon secundair onderwijs worden aangeboden, maar kunnen er wel voor opteren om bepaalde structuuronderdelen of graden die worden aangeboden in de bijhorende scholen voor gewoon secundair onderwijs niet in te richten in opleidingsvorm 4.

Indien deze scholen met opleidingsvorm 4 een ander aanbod aan structuuronderdelen willen inrichten dan de bijhorende scholen voor gewoon secundair onderwijs, gelden de regels van programmatie wel.

Voor de programmatie van een nieuwe niet duale opleiding wordt de einddatum voor goedkeuring op 31 maart gezet, conform het gewoon secundair onderwijs. Er wordt eveneens toegevoegd dat bij overschrijding van die termijn de programmatie van rechtswege is goedgekeurd, conform het gewoon secundair onderwijs.

Zo worden de einddata in verband met programmatiebeslissingen voor opleidingen, die voorheen verschilden, gelijkgezet in het secundair onderwijs.

De mogelijkheid van omvormen van een opleiding naar een andere opleiding wordt geschrapt in opleidingsvorm 3. Deze regel gaat in op 1/1/2020, zodat de laatste omvorming die mogelijk was en nog kon aangevraagd worden diegene is die uiterlijk op 1 april 2019 is aangevraagd, met het oog op. op een start van de omvorming in het eerste jaar van de opleidingsfase op 1/9/2019. Nadien kunnen er geen omvormingen meer aangevraagd worden, maar dient een nieuwe opleiding geprogrammeerd te worden.

Bij de programmatie van een bijkomende opleiding in opleidingsvorm 3 is één van de programmatievereisten dat er een samenwerkingsovereenkomst moet gesloten worden met één of meer scholen voor gewoon secundair onderwijs met een gelijkaardig aanbod in het beroeps secundair onderwijs uit de buurt. Hier wordt de mogelijkheid aan toegevoegd dat met ook met centra een dergelijke samenwerking mogelijk is.

Momenteel moet je 2 schooljaren voorafgaand aan de programmatie van een nieuwe opleiding een programmatieaanvraag voor opleidingsvorm 3 indienen. Omdat de inhoud van de gemoderniseerde opleidingen van opleidingsvorm 3 niet vastgelegd zal zijn voor 30 november 2019, is het moeilijk voor scholen om een keuze te maken in de programmeerbare opleidingen. Daarom wordt dit aangepast en wordt de termijn voor een programmatieaanvraag aangepast tot 1 schooljaar voorafgaand aan de programmatie. Dit is eveneens de gangbare termijn die geldt in het gewoon secundair onderwijs

Er wordt ook toegevoegd dat de programmatie in de integratiefase kan verschillend zijn van de programmatie in de kwalificatiefase, maar ook identiek kan zijn. De programmatie kan in de verschillende leerjaren, of fasen gelijktijdig dan wel progressief worden doorgevoerd.

Momenteel moet een school geen structuuronderdelen programmeren in opleidingsvorm 4. Dit wordt nu gewijzigd, waardoor de programmatieregels voor structuuronderdelen van het gewoon secundair onderwijs eveneens op opleidingsvorm 4 van toepassing worden. Dit is echter niet van toepassing op voor de scholen met opleidingsvorm 4, die volledig op de vestigingsplaatsen van het gewoon secundair onderwijs zijn gelegen en enkel die structuuronderdelen van de bijhorende scholen van het gewoon secundair onderwijs aanbieden.

Impact op relevante doelgroepen

-Voor de scholen die programmeren vergroot het vastleggen van een einddatum voor goedkeuring van programmaties, die gelijkloopt met de einddatum voor de duale opleidingen van het gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs, de transparantie over wanneer ze een eindbeslissing i.v.m. hun programmatieaanvragen mogen verwachten.

-Voor de scholen van opleidingsvorm 3 vergroot de toevoeging van centra en de uitzondering om een programmatieaanvraag 1 schooljaar voorafgaand aan programmatie te mogen indienen de mogelijkheden om opleidingen te programmeren.

Voor de leerlingen van opleidingsvorm 3 vergroot dit de keuzemogelijkheden in opleidingen. Ook bevordert de samenwerking (lesbijwoning van buitengewoon in gewoon, delen van leslokalen en ruimtes, delen van materialen, ...) met een school of centrum met een gelijkaardige opleiding in gewoon secundair onderwijs de inclusiekansen van de leerlingen en de mogelijkheden op afstemming tussen het opleidingsaanbod in gewoon en buitengewoon onderwijs.

-Voor de scholen verduidelijkt de schrapping van de mogelijkheid van omvormingen van opleidingen in opleidingsvorm 3 dat nieuwe opleidingen vanaf 1/1/2020 enkel geprogrammeerd kunnen worden.

-voor de scholen van opleidingsvorm 3 is de aanpassing van de termijn voor een programmatieaanvraag tot 1 schooljaar voorafgaand aan de programmatie een afstemming op de termijn die gangbaar is in het gewoon secundair onderwijs.

-Voor de scholen van opleidingsvorm 4 is het toepassen van de programmatieregels voor structuuronderdelen van het gewoon secundair onderwijs een verdere afstemming op het gewoon secundair onderwijs.

JoKER:

Voor de leerlingen van opleidingsvorm 3 vergroot de toevoeging van centra en de uitzondering om een programmatieaanvraag 1 schooljaar voorafgaand aan programmatie te mogen indienen de keuzemogelijkheden in opleidingen. Ook bevordert de samenwerking (lesbijwoning van buitengewoon in gewoon, delen van leslokalen en ruimtes, delen van materialen, ...) met een school of centrum met een gelijkaardige opleiding in gewoon secundair onderwijs de inclusiekansen van

de leerlingen en de mogelijkheden op afstemming tussen het opleidingsaanbod in gewoon en buitengewoon onderwijs.

De einddatum voor goedkeuring van alle programmaties in buitengewoon secundair onderwijs wordt gelijkgezet. Daarenboven loopt deze ook gelijk met de einddatum voor programmaties van duale structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs.

Ook wordt de termijn voor indienen van een programmatieaanvraag voor een nieuwe opleiding in opleidingsvorm 3 gelijkgezet met het gewoon secundair onderwijs.

Daarnaast worden de programmatieregels voor structuuronderdelen in opleidingsvorm 4 gelijkgezet met die van het gewoon secundair onderwijs.

Voor programmatie van nieuwe opleidingen, scholen, opleidingsvormen en types dient een buso-school een aanvraag in bij AGODI. De Vlaamse Regering moet na een adviesprocedure beslissen of ze de programmatie toestaat of niet.

De communicatie zal gebeuren via een wijziging van de OZB rationalisatie en programmatie buso (SO/2006/03(BuSO)). De maatregel in verband met omvorming zal eerder moeten gecommuniceerd worden dan de overige maatregelen (gelet op de eerdere inwerkingtreding).

Artikelsgewijze toelichtingen

Art 84 en 85

In onderwijsdecreet 29 is artikel 281 met de rationalisatienorm per opleiding afgeschaft, maar de verwijzing naar deze norm moet ook nog geschrapt worden.

Artikel 86, 1°, 2°, 3° en 4°

Vermits vanaf 1/9/2020 de modernisering in opleidingsvorm 3 van start gaat, is het niet wenselijk dat er na 31/12/2019 nog langer omvormingen van opleidingen gebeuren. De mogelijkheid van omvormen van een opleiding naar een andere opleiding wordt daarom geschrapt in artikel 289, de laatste omvorming die mogelijk was en nog kon aangevraagd worden is diegene die uiterlijk op 1 april 2019 werd aangevraagd, met het oog op een start van de omvorming op 1/9/2019. Nadien kunnen er geen nieuwe omvormingen meer plaatsvinden.

Deze bepalingen hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2020, om aanvragen tot omvormingen van opleidingen met ingang van 1/9/2020 te vermijden

Artikel 86, 6°

In artikel 289 is bij de programmatie van een bijkomende opleiding in opleidingsvorm 3 één van de programmatievereisten dat er een samenwerkingsovereenkomst moet gesloten worden met één of meer scholen voor gewoon secundair onderwijs met een gelijkaardig aanbod in het beroepssecundair onderwijs uit de buurt. Hier wordt de mogelijkheid aan toegevoegd dat ook met centra een dergelijke samenwerking mogelijk is

Artikel 86, 7°

In artikel 289 staat momenteel dat een schoolbestuur 2 schooljaren voorafgaand aan de programmatie van een nieuwe opleiding een programmatieaanvraag indient. Omdat de inhoud van de gemoderniseerde opleidingen niet vastgelegd zal zijn voor 30 november 2019, is het moeilijk voor scholen om een keuze te maken in de programmeerbare opleidingen. Daarom wordt dit aangepast en wordt de termijn voor een programmatieaanvraag aangepast tot 1 schooljaar voorafgaand aan de programmatie. Maar ook nadat de inhoud van de opleidingen is vastgelegd, is het aangewezen dat de programmatieaanvragen ingediend worden op 1 schooljaar voorafgaand aan de effectieve programmatie, naar analogie met wat in het gewoon secundair onderwijs van toepassing is. Er wordt ook toegevoegd dat de programmatie in de integratiefase en de kwalificatie kan verschillen van elkaar, zolang het schoolbestuur binnen eenzelfde studiedomein programmeert. De programmatie kan echter ook identiek zijn in beide fasen. De programmatie van gemoderniseerde opleidingen kan in de verschillende leerjaren, of fasen gelijktijdig dan wel progressief worden doorgevoerd.

Artikel 86, 8°

De einddatum voor goedkeuring van de programmaties van niet duale opleidingen is sinds onderwijsdecreet 29 vastgesteld in artikel 289 op 30 april, terwijl dit voor programmaties van duale opleidingen 31 maart is. Dit wordt vanaf nu aangepast en op 31 maart gezet. Er wordt toegevoegd dat bij overschrijding van die termijn de programmatie van rechtswege is goedgekeurd.

Artikel 86, 9°

Er gebeurt eveneens een toevoeging in artikel 289 van twee nieuwe paragrafen 7 en 8 waarin wordt geregeld dat bij programmatie van structuuronderdelen in opleidingsvorm 4, de regelgeving die geldt voor programmatie van structuuronderdelen van het gewoon secundair onderwijs van toepassing is. Deze regels gelden zowel bij een reeds bestaande school met opleidingsvorm 4 (paragraaf 7) als bij een nieuwe school met opleidingsvorm 4 (paragraaf 8).

Deze regels zijn niet van toepassing op de scholen met opleidingsvorm 4, type 5, die op elk moment elk structuuronderdeel van de thuishoofschool van een leerling moeten kunnen aanbieden zonder programmatie.

Deze regels zijn evenmin van toepassing op de scholen met opleidingsvorm 4 die volledig op vestigingsplaatsen van scholen voor gewoon secundair onderwijs worden aangeboden. Deze scholen, kunnen zonder programmatie geen andere of bijkomende structuuronderdelen inrichten dan deze die in de bijhorende scholen voor gewoon secundair onderwijs worden aangeboden, maar kunnen er wel voor opteren om bepaalde structuuronderdelen of graden die worden aangeboden in de bijhorende scholen voor gewoon secundair onderwijs niet in te richten in opleidingsvorm 4.

Indien deze scholen met opleidingsvorm 4 een ander aanbod aan structuuronderdelen willen inrichten dan de bijhorende scholen voor gewoon secundair onderwijs, zijn de regels van programmatie wel van toepassing

Artikel 87

Algemene toelichting

Momenteel staat in de regelgeving dat een leerling nog ten hoogste twee schooljaren na het schooljaar waarin hij de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt, kan blijven in het buitengewoon secundair onderwijs, voor het behalen van een getuigschrift van opleidings-vorm 3 of het diploma van secundair onderwijs in opleidingsvorm 4 of het getuigschrift van alternerende beroepsopleiding.

Sinds dit schooljaar (2019/2020) is het mogelijk dat er meerdere getuigschriften kunnen behaald worden in opleidingsvorm 3 en zijn in de duale opleidingen ook andere eind-studiebekrachtigingen mogelijk naast getuigschriften. Ook in opleidingsvorm 4 zijn andere eindstudiegetuigschriften mogelijk naast een diploma. Dit leidt tot onduidelijkheid in verband met wanneer wel en niet mag verlengd tot de leeftijd van 23 jaar. Er wordt daarom verduidelijkt in de regelgeving dat leerlingen tot de leeftijd van 23 jaar in opleidingsvorm 3 of 4 kunnen ingeschreven worden van rechtswege met het oog op het behalen van de studiebewijzen in die opleidingsvormen. De benamingen van de studiebewijzen worden niet langer opgenomen.

JoKER: De regelgeving wordt duidelijker: je kan van rechtswege ingeschreven blijven in het buitengewoon secundair onderwijs tot 23 jaar met het oog op behalen van studiebekrachtigingen.

Impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel:

De maximale leeftijd in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 blijft zoals nu op 23 jaar, maar de regelgeving is duidelijker over wanneer dit mogelijk is. De maximale leeftijd in het gewoon secundair onderwijs is vastgelegd op 25 jaar. Dit is onder meer zo om leerlingen vanuit het buitengewoon onderwijs na het afronden van hun opleiding (zeker in opleidingsvorm 3) van het buitengewoon onderwijs de kans te geven nog de overstap te maken naar het gewoon secundair onderwijs, om daar een IAC (individueel aangepast curriculum) of een gemeenschappelijk curriculum te volgen. Indien de maximale leeftijd voor buitengewoon secundair gesteld wordt op 25 jaar, dan heb je deze mogelijkheid niet langer. In opleidingsvorm 4 willen we daarnaast ook de leeftijd op 23 jaar houden om te vermijden dat door veelvuldige verlengingen na 23 jaar de uitstroom van opleidingsvorm 4 (waar type 9 het grootste type is) zou geblokkeerd worden, waardoor ook de instroom in gevaar zou kunnen komen.

Handhaving: Leeftijdsvoorwaarden worden gecontroleerd door het Agentschap voor Onderwijsdiensten bij controle van regelmatige leerlingen.

Communicatie: De communicatie zal gebeuren via een wijziging van de OZB SO/2011/03/BuSO over de structuur en organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs.

Wijziging artikel 88

Op vrijdag 25 oktober 2019 besliste de Vlaamse Regering om de huidige werkwijze van het ondersteuningsmodel in het schooljaar 2020-2021 te continueren (VR_2019_2510_DOC.1123/1TER).

Concreet komt deze wijziging erop neer dat het garantiefonds nog een schooljaar langer van toepassing blijft. Daarnaast blijft de specifieke prestatieregeling van de ondersteuners ook nog een schooljaar langer behouden. De verlenging van de transitieperiode zorgt voor de nodige tijd om op basis van de evaluatie van het ondersteuningsmodel een definitief model voor ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijs-behoeften in het gewoon onderwijs uit te werken als onderdeel van een begeleidings-decreet, dat in de plaats komt van het M-decreet.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen codex hoger onderwijs

Artikel 89

De voorgestelde aanpassing betreft louter een correctie van de definitie van het bewijs van bekwaamheid. Deze definitie vermeldt nu de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs niet, maar het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten maakte het bekwaamheidsonderzoek wel mogelijk voor de graduaatsopleidingen (zie artikel II.219 §1, 4° van de Codex Hoger Onderwijs).

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Dit is de inwerkingtredingsdatum van het decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.

Artikel 90

Artikel II.17 stelt dat artikel IV.68 niet van toepassing is op de relaties tussen associaties en universiteiten en hogescholen.

Artikel IV.68 luidt als volgt:

“Het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring, vermeld in titel IV, hoofdstuk VI, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie van het wetenschaps- en innovatiebeleid stelt jaarlijks een lijst vast van de spin-off ondersteunende bedrijven.

De universiteiten en hogescholen leveren de daartoe nodige en nuttige gegevens aan, onder de voorwaarden als bepaald door de Vlaamse Regering.”

Er is evenwel geen link tussen het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring (ECOOM) en de lijst van de spin-off ondersteunende bedrijven die deze moet opstellen enerzijds (artikel IV.68) en de relaties tussen de universiteiten, hogescholen en associaties anderzijds (artikel II.17).

Artikel II.17 van de Codex Hoger Onderwijs is het oorspronkelijke artikel 113 van het Structuurdecreet (decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen). Dit artikel verwees naar artikel 21 van het Dienstverleningsdecreet (decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen). Het initiële artikel 21 van het Dienstverleningsdecreet beperkte de mogelijkheden van VZW's of andere rechtspersonen om taken van de hogescholen of universiteiten in het kader van de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening over te nemen. De decreetgever stelde expliciet dat dit artikel niet van toepassing was op de associaties. Dit artikel 21 van het Dienstverleningsdecreet werd evenwel opgeheven met het Aanvullingsdecreet van 19 maart 2004 (decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen). Op dat ogenblik had dan ook artikel 113 van het Structuurdecreet moeten opgeheven worden, wat niet gebeurd is. Vervolgens werd met het decreet van 4 juli 2008 betreffende het onderwijs 18 artikel 21 opnieuw opgenomen in de lezing zoals het er nu in staat (het opstellen van een lijst door ECOOM). Dit nieuw artikel heeft totaal geen link met het oorspronkelijke artikel 21.

De verwijzing in artikel II.17 naar artikel IV.68 is dan ook niet langer relevant. Artikel II.17 kan dan ook opgeheven worden.

Artikel 91

Momenteel is in de codex hoger onderwijs voorzien dat studenten die willen instromen in de educatieve graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs, onderwijsvak dans:

- o Geslaagd moeten zijn voor een artistiek toelatingsexamen, dat georganiseerd wordt voor de professionele bacheloropleiding dans, en
- o In het bezit moeten zijn van minimaal vijf jaar nuttige ervaring als professionele danser in een erkend gezelschap.

Twee wijzingen dringen zich op:

- o Er bestaat geen lijst meer van 'erkende gezelschappen'. Bovendien is het danslandschap en de daarbij horende tewerkstelling sterk gevarieerd. Vandaag gebeurt de organisatie van de artistieke danspraktijk meer via collectieven, kortere producties, i.p.v. via een tewerkstelling bij een gezelschap.

o Voor de andere onderwijsvakken in de educatieve graduaatsopleiding moet de kandidaat 3 jaar nuttige ervaring kunnen aantonen om te kunnen starten in een graduaatsopleiding (codex hoger onderwijs, artikel II.112, §2). In het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de toegang tot en organisatie van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs wordt dit verder gespecificeerd, nl.

Drie jaar professionele ervaring in het onderwijsvak, en studiebewijs secundair onderwijs of beroepscertificaat van VDAB in het domein van het onderwijsvak.

Vijf jaar professionele ervaring in het onderwijs.

Voor het onderwijsvak dans is momenteel steeds vijf jaar professionele ervaring noodzakelijk. Dit zou ook teruggebracht kunnen worden naar 3 jaar, indien er ook een vooropleiding tot danser is. Dit vereist een aanpassing van artikel II.112 van de codex hoger onderwijs, maar ook van eerdergenoemd besluit.

Door deze aanpassingen zullen kandidaten voor de educatieve graduaatsopleiding, onderwijsvak dans gelijk worden behandeld als kandidaten voor andere onderwijsvakken. De term erkend gezelschap, die in de sector niet langer betekenis heeft, wordt weggeschreven. De regelgeving wordt duidelijker voor kandidaten.

Artikel 92

Vanaf het academiejaar 2019-2020 doen de educatieve masteropleidingen hun intrede in het hogeronderwijslandschap. In de codex hoger onderwijs werd bepaald dat studenten minimum één vakdidactiek kiezen, en dat de hogescholen en universiteiten erover moeten waken dat de kandidaat voldoende inhoudelijke voorkennis (via een bachelor-of masterdiploma) bezit. Ook de bekwaamheidsbewijzen voor educatieve masters zijn gebaseerd op de vakdidactiek(en) die de student volgt.

Het zou mogelijk kunnen zijn dat een student, die reeds een educatieve master behaalde (of een master + lerarenopleiding), een bijkomende vakdidactiek wenst te behalen. De logica zegt dat dan, conform de regeling voor het behalen van bijkomende onderwijsvakken in de educatieve bachelor secundair onderwijs, de student opnieuw inschrijft voor de opleiding, maar vrijstellingen toegekend krijgt. Echter, het aandeel vakdidactiek + eventuele stage, is kleiner dan 30 studiepunten, waardoor artikel II.244 niet van toepassing kan zijn op deze doelgroep.

Artikel 93

In artikel II.167 van de Codex Hoger Onderwijs wordt nog verkeerdelijk verwezen naar artikel II.102 in verband met de lijst van opleidingen hoger onderwijs. Met het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs, wordt deze lijst weggeschreven in artikel II.102 en

opgenomen in artikel II.170, §2. Met het voorliggende artikel wordt de verwijzing dan ook rechtgezet.

Deze aanpassing heeft retroactief uitwerking samen met de aanpassingen aan artikel II.102 en artikel II.170, §2, namelijk op 1 oktober 2018. Na deze datum is een verwijzing naar artikel II.102 voor wat betreft de lijst met opleidingen, niet langer relevant. Deze retroactieve rechtzetting is hier dan ook louter een technische aanpassing, die geen nadelige gevolgen heeft.

Artikel 94

Artikel 94, 1°

Artikel II.170, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs verwijst voor het vaststellen van de lijst van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en van de bachelor- en masteropleidingen door de Vlaamse Regering naar de onderwijsbevoegdheid van de hogescholen en universiteiten zoals vermeld in artikel II.78 tot en met II.100. Met het voorliggende artikel wordt bepaald dat ook volgende opleidingen die niet nominatief zijn vermeld in artikel II.78 tot en met II.100, opgenomen worden in deze lijst:

- de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, zoals opgenomen in artikel II.100/1 van de Codex Hoger Onderwijs, in het kader van de uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid van een aantal hogescholen;
- de educatieve opleidingen en trajecten op de vestigingsplaatsen van de centra voor volwassenenonderwijs, zoals vermeld en onder de voorwaarden opgesomd in artikel II.100/2, §1 en §2, van de Codex Hoger Onderwijs;
- het verkorte traject van een educatieve masteropleiding voor secundair onderwijs van de Universiteit Gent in de vestiging Kortrijk, zoals vermeld in artikel II.100/2, §3 van de Codex Hoger Onderwijs;
- het verkort traject, dat volgt op een bachelordiploma behaald in een kunstopleiding, dat enkel gezamenlijk met een School of Arts kan georganiseerd worden, en waarbij de hogeschool waartoe de School of Arts behoort niet de onderwijsbevoegdheid heeft voor het studiegebied onderwijs, zoals vermeld in artikel II.113, §4, 4de lid. Deze bepaling heeft uitwerking op 1 september 2019, samen met de artikelen II.100/1, II.100/2 en II.113. Deze opleidingen worden al opgenomen op de lijst voor het academiejaar 2019-2020. Het is immers belangrijk om van bij de start van de nieuwe graduaatsopleidingen en de nieuwe educatieve opleidingen een correct overzicht te hebben van het opleidingsaanbod, dit zowel voor de overheid, de onderwijsinstellingen als voor de studenten. Het betreft hier enkel een retroactieve rechtzetting die geen nadelige gevolgen heeft.

Artikel 94 2°

De Codex Hoger Onderwijs bepaalt in artikel II.170, §2 dat de Vlaamse Regering een lijst vast legt van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en van de bachelor- en masteropleidingen die conform deze codex per instelling aangeboden kunnen worden.

De Vlaamse Regering past onder meer op voorstel van de VLUHR wat de benamingen van de opleidingen en het aanbod van afstudeerrichtingen betreft deze lijst jaarlijks aan.

De gegevens die in deze lijst jaarlijks worden vastgelegd, worden vervolgens geregistreerd in het Hogeronderwijsregister zoals bepaald in artikel II.170, §1, waarin ook een link wordt opgenomen naar de websites van de instellingen.

De bedoeling hiervan is om duidelijkheid, transparantie en eenvormigheid te creëren naar studenten, personeelsleden en andere belanghebbenden over het aanbod dat onderwijsinstellingen kunnen aanbieden binnen de contouren van de Codex Hoger Onderwijs.

Aan de regeringscommissarissen werd tijdens vorige legislatuur reeds expliciet gevraagd om regelmatig de communicatiekanalen van de onderwijsinstellingen in het kader van hun aanbod van opleidingen en afstudeerrichtingen te screenen.

Het onderzoek van de regeringscommissarissen wees uit dat niet alle instellingen hun opleidingsaanbod steeds even transparant voorstellen. Zo werd bijvoorbeeld vastgesteld dat niet enkel de afstudeerrichtingen werden vermeld, maar ook bepaalde keuzetrajecten of leertrajecten, die met een hipper benaming als concurrentietroef worden uitgespeeld. Studenten verwachten dan logischerwijze dat de benaming van dit keuzetraject ook op het diploma vermeld staat, wat niet het geval is. Een dergelijke profilering creëert verwarring en strookt niet met het door de instellingen beloofde engagement om tot een meer transparant aanbod te komen.

Het is uitermate belangrijk dat het onderwijsveld op een uniforme wijze omgaat met de benamingen en de gegevens van het opleidingsaanbod. Dit draagt bij tot meer transparantie en komt tegemoet aan de visie wat rationalisatie van het aanbod betreft zoals verwoord in het regeerakkoord. Daarbij is een adequate bewaking van de wijze waarop het onderwijsaanbod op de markt wordt gezet via diverse communicatiekanalen zoals brochures, panelen, websites essentieel.

Om die reden wordt thans expliciet decretaal bepaald dat instellingsbesturen in hun communicatie- en informatiebeleid ertoe gehouden zijn de benamingen en gegevens van opleidingen en afstudeerrichtingen te gebruiken, zoals deze zijn terug te vinden in de jaarlijks door de Vlaamse Regering vastgelegde lijst, vermeld in artikel II.170.

De regeringscommissarissen zullen de gevoerde communicatie over het opleidingsaanbod systematisch screenen op hun conformiteit met de vermelde lijst. In het geval dat zij vaststellen dat er bij herhaling niet officiële benamingen worden gehanteerd en/of misleidend wordt gecommuniceerd over het aanbod van opleidingen en afstudeerrichtingen treden zij desgevallend op.

Artikel 95

De voorgestelde aanpassing zorgt ervoor dat het ontvangen en ondertekenen van het onderwijsreglement geen toelatingsvoorwaarde meer is voor studenten van de

graduaatopleidingen. Dit betekent een planlastvermindering en meer uniformiteit met de studenten van de bacheloropleidingen.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Dit is de inwerkingtredingsdatum van het decreet betreffende de uitbouw van de graduaatopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.

Artikel 96

Momenteel is een anderstalige initiële bacheloropleiding gedefinieerd als een initiële bacheloropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

Bij een masteropleiding is dat percentage vastgelegd op 50%. Met het voorliggende artikel wordt voor de initiële bacheloropleidingen dit percentage ook opgetrokken naar 50%. Er zijn geen redenen om op dit ogenblik nog een onderscheid te maken tussen deze opleidingen.

Artikel 97

Het eerste lid van artikel II.266, §1 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat anderstalige initiële bacheloropleidingen kunnen aangeboden worden binnen een maximumpercentage van 6%, berekend op alle initiële bacheloropleidingen. Deze grens van 6% is momenteel bereikt voor de initiële anderstalige bacheloropleidingen.

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 wordt hierover het volgende gesteld:

“Gelet op de versterking van de positie van het Nederlands in het basis- en secundair onderwijs kan voor de bachelors het aandeel anderstalige opleidingen licht worden opgetrokken tot maximaal 9%. We zien strikt toe op deze beperking, net zoals op het ontstaan van zogenaamde ‘spookopleidingen’ waarmee onvolwaardige Nederlandstalige equivalenten worden aangeboden.”

Dit wordt overgenomen in de beleidsnota Onderwijs 2019-2024 van minister Weyts, onder operationele doelstelling 5.2 Het belang van het Nederlands in het hoger onderwijs waarborgen:

“Ik laat toe dat het aandeel anderstalige bacheloropleidingen wordt opgetrokken tot maximaal 9%. Ik zie strikt toe dat deze beperking wordt gevolgd en dat er geen zogenaamde ‘spookopleidingen’ ontstaan waarmee onvolwaardige Nederlandstalige equivalenten worden aangeboden.”

Hiermee in overeenstemming wordt met het voorliggende artikel het percentage van 6% naar 9% opgetrokken voor de initiële anderstalige bacheloropleidingen.

Artikel 98

Op dit ogenblik doorlopen alle bij de Raad ingediende beroepen (uitgezonderd de dossiers inzake de teruggave van leerkrediet omwille van overmacht) verplicht dezelfde procedure. Pas na het uitwisselen van de antwoordnota en wederantwoordnota en het horen van partijen op de zitting, kan de Raad een arrest wijzen.

Dit is ook het geval voor de beroepen die kennelijk onontvankelijk zijn. Binnen die categorie van dossiers zijn er beroepen waarbij voor de verzoekende partij cruciale tijd verloren dreigt te gaan, met name wanneer een andere rechter bevoegd is bij wie een kortgedingprocedure had kunnen worden gevoerd, en de daartoe vereiste spoedeisendheid in vraag kan worden gesteld omwille van het doorlopen van de procedure voor de Raad. Artikel 2246 Burgerlijk Wetboek stelt weliswaar dat een dagvaarding voor een onbevoegde rechter de verjaring stuit, maar zelfs wanneer wordt aangenomen dat dit ook geldt voor beroepen ingesteld bij de Raad, moet worden betwijfeld of die stuiting ook betrekking heeft op de voorwaarde van de spoedeisendheid in een kort geding. Die voorwaarde is immers van de verjaringstermijn te onderscheiden.

Het voorstel beoogt niet om alle ogenschijnlijk onontvankelijke beroepen in een verkorte procedure af te handelen: voor het gebrek aan handtekening of het overschrijden van de beroepstermijn is het immers niet uitgesloten dat overmacht wordt aangevoerd, waarover dan een volwaardig debat moet kunnen worden gevoerd.

Voor beroepen tegen beslissingen van instellingen waarvoor de Raad kennelijk niet bevoegd is (op dit ogenblik bv. beslissingen van instellingen leerplichtonderwijs, van instellingen voor vorming en (beroeps)opleiding, van cvo 's, van de examencommissies voor de toelatingsexamens geneeskunde en tandheelkunde, van buitenlandse instellingen, ...) is het doorlopen van de procedure evenwel zinloos.

Het voorstel beoogt daarom de invoering van een toelaatbaarheidsprocedure, waarbij de voorzitter in geval van kennelijke onbevoegdheid van de Raad binnen enkele dagen en alleen zetelend uitspraak kan doen. Dit is in het voordeel van alle betrokken partijen. Het voorstel borgt optimaal de kansen van de verzoekende partij om tijdig en met een nuttige procedure de bevoegde rechter te vatten, en het vermijdt tevens dat instellingen waarvoor de Raad niet bevoegd is kosten moeten maken voor het voeren van de procedure (neerleggen antwoordnota en administratief dossier, verschijnen ter zitting, eventueel aanstellen van een raadsman, ...) Daarenboven verlicht het voorstel de rol van de kamers voor de behandeling van de andere beroepen.

De voorgestelde tekst is geënt op de procedure inzake toelaatbaarheid van cassatieberoepen bij de Raad van State (gecoördineerde wetten op de Raad van State en procedurereglement cassatie).

Artikel 99

Artikel II.363 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De academische raad is samengesteld uit:

- 1° drie achtste vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur;
- 2° drie achtste vertegenwoordigers van het personeel, verkozen door en onder alle personeelsleden van de hogeschool. De kandidaten dienen op het ogenblik van hun verkiezing ten minste 2 jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed;
- 3° twee achtste vertegenwoordigers van de studenten van de hogeschool, verkozen door en onder de studenten die voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool.”

We stellen schrapping voor van het woord 'voltijds' in artikel II.363, 3° van de Codex Hoger Onderwijs

Het begrip 'voltijds' is nergens gedefinieerd in de Codex Hoger Onderwijs. Met de toenemende flexibiliteit is daarenboven het belang van voltijds ingeschreven te zijn naar de achtergrond verdwenen. Minder en minder studenten nemen een 'voltijds' aantal studiepunten op. In de meest recente regelgevende wijzigingen (artikel II.314 CHO) inzake studentenparticipatie is de eis om 'voltijds' ingeschreven te zijn, dan ook niet meer weerhouden. We willen ook de oudere wetgevende bepalingen aanpassen aan de gewijzigde realiteit en de eis van een voltijdse inschrijving inzake studentenparticipatie schrappen. Ook met betrekking tot artikel II.369 van de Codex Hoger Onderwijs wordt voorgesteld om 'voltijds' te schrappen.

Artikel 100

Artikel II.314 §2 van de Codex Hoger Onderwijs stelt:

“De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van andere onderdelen van de instelling. Ten minste voor wat betreft de adviesorganen op het opleidingsniveau wordt studenten-participatie geregeld zodat de studenten minstens een derde van de stemmen binnen dit orgaan hebben. Wanneer onvoldoende studenten bereid gevonden worden om er deel van uit te maken, kan het adviesorgaan toch functioneren.

De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het in artikel II.332 bedoelde participatiereglement.”

Artikel II.369 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“Indien de hogeschool meer dan 1 departement telt, richt het hogeschoolbestuur per departement een departementale raad op. Indien het hogeschoolbestuur bepaalde beslissingsbevoegdheden toekent in een andere deelstructuur of op een ander niveau dan het departement, richt het voor deze deelstructuur of voor dit niveau een medezeggenschapsorgaan op dat samengesteld is op analoge wijze als de departementale raad en dat dezelfde bevoegdheden uitoefent.

De departementale raad is als volgt samengesteld:

- 1° het departementshoofd, dat ambtshalve voorzitter is van de departementale raad;
- 2° de helft vertegenwoordigers van het personeel, verkozen door en onder leden van het personeel verbonden aan het departement, met uitzondering van het departementshoofd. De kandidaten dienen op het ogenblik van de verkiezing ten minste 2 jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed;
- 3° een vierde vertegenwoordigers van de studenten verkozen door en onder de studenten die verbonden zijn aan het departement en voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool;
- 4° een vierde vertegenwoordigers uit de sociaal-economische en culturele milieus, gecoöpteerd door het departementshoofd en de vertegenwoordigers, bedoeld in 2° en 3°.

In haar nota van 6 maart 2019 wijst het College van regeringscommissarissen op het gebrek aan coherentie tussen de beide artikels en dit op twee punten:

- Artikel II.314 van de Codex Hoger Onderwijs stelt inderdaad dat in participatiecommissies op niveau van de opleiding 1/3 van de leden studenten moeten zijn, terwijl artikel II.369 van dezelfde codex stelt dat dit ¼ moet zijn.
- Dat studentenvertegenwoordigers 'voltijds' zijn ingeschreven aan de hogeschool wordt slechts in twee ('oudere') artikels omtrent studentenparticipatie als voorwaarde gesteld, namelijk artikel II.369 en artikel II.363 van de Codex Hoger Onderwijs. In alle andere artikels omtrent studentenparticipatie wordt die voorwaarde niet gesteld.

Teneinde beide artikels op dit punt coherent te maken, stellen we voor om

a/in de eerste alinea van artikel II.369 van de Codex Hoger Onderwijs na het woord 'uitoefent' toe te voegen ", tenzij het gaat om een participatiecommissie op niveau van een opleiding. In dat laatste geval dienen 1/3 van de leden binnen die commissie studenten te zijn".

Artikel II.314 van de Codex Hoger Onderwijs is het meest recent ingevoerd precies met de bedoeling om de stem van de studenten zwaarder te laten doorklinken op het niveau waar zij het nauwst mee verbonden zijn, namelijk het niveau van de opleiding. De toevoeging aan artikel II.369 bevestigt dit ondubbelzinnig. Indien hogeschoolbesturen een aparte participatiecommissie oprichten op niveau van de opleiding (bv. een commissie met adviesbevoegdheid die zich buigt over het curriculum van de opleiding) dient 1/3 van de leden van die commissie te bestaan uit studenten. In alle andere gevallen (dus met betrekking tot participatiecommissies niet op het niveau van de opleiding) dienen deze participatiecommissies de samenstelling van de departementale raad te volgen;

b/ in artikel II.369 3° het woord 'voltijds' te schrappen.

Het begrip 'voltijds' is nergens gedefinieerd in de Codex Hoger Onderwijs. Met de toenemende flexibiliteit is daarenboven het belang van voltijds ingeschreven te zijn naar de achtergrond verdwenen. Minder en minder studenten nemen een 'voltijds' aantal studiepunten op. In de meest recente regelgevende wijzigingen (artikel II.314 Codex Hoger Onderwijs) inzake studentenparticipatie is de eis om 'voltijds' ingeschreven te zijn, dan ook niet meer weerhouden. We willen ook de oudere wetgevende bepalingen aanpassen aan de gewijzigde realiteit en de eis van een voltijdse inschrijving inzake studentenparticipatie schrappen. Ook met betrekking tot artikel II.363 van de Codex Hoger Onderwijs (zie specifieke fiche) wordt voorgesteld om 'voltijds' te schrappen.

Artikel 101

In de nieuwe cumulatieregeling is niet meer opgenomen dat het hogeschoolbestuur toestemming moet verlenen voor het uitoefenen van een andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit door leden van het onderwijzend personeel met een voltijdse opdracht en de algemeen directeur. Het is dan ook niet meer nodig op te nemen dat de raad van de School of Arts advies moet verlenen over het uitoefenen van nevenactiviteiten. De desbetreffende bepaling kan dan ook opgeheven worden.

Artikel 102

De voorgestelde aanpassing zorgt voor een correcte verwijzing naar de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die moeten worden omgevormd en die mogen worden ingericht na een negatief besluit over de toets nieuwe opleiding. Het huidig artikel bepaalt dat bestaande hbo5-opleidingen moeten worden omgevormd en dat "het instellingsbestuur nog maximaal één academiejaar de om te vormen hbo5-opleiding (kan) aanbieden".

Maar artikel II.3 33° /1 bepaalt de definitie van een hbo5-opleiding: "een opleiding van het hoger beroepsonderwijs die buiten de context van deze codex werd of wordt aangeboden, met name door een cvo of een secundaire school".

Om duidelijk te maken dat de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die werden geactualiseerd moeten worden omgevormd en nog 1 academiejaar kunnen worden ingericht na een negatief besluit over de toets nieuwe opleiding, wordt de term 'hbo5-opleiding' vervangen door 'opleiding van het hoger beroepsonderwijs'.

Daarnaast wordt het lid dat werd ingevoegd bij artikel 86 van het decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs van 18 mei 2018 maar verkeerdelijk werd opgeheven door het decreet van 1 maart 2019 opnieuw toegevoegd. Dit lid bepaalde dat de toets nieuwe opleiding voor de omvorming van een bestaande opleiding van het hoger beroepsonderwijs kosteloos is.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Dit is de inwerkingtredingsdatum van het decreet betreffende de uitbouw van de

graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten.

Artikel 103

De voorgestelde aanpassing betreft het opnieuw invoeren van de rechtsgrond om middelen over te dragen tussen hogescholen en scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs die een samenwerkingsverband hebben gesloten voor de hbo5-opleiding verpleegkunde.

Deze mogelijkheid was opgenomen in het decreet betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, dat door het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen werd opgeheven. De regelgeving in verband met de graduaatsopleidingen werd opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs, maar verkeerdelijk werd deze mogelijkheid van overdracht van middelen niet mee overgenomen. Dit wordt door dit artikel rechtgezet met ingang van 1 september 2019, de datum waarop deze regelgeving werd opgenomen in de codex hoger onderwijs.

Artikel 104

Door het kort na elkaar opmaken van verschillende decreten die betrekking hebben op dezelfde artikelen is er in de nummering van artikel III.5, §2 een fout geslopen en is er tweemaal een paragraaf §2/1 in de Codex Hoger Onderwijs opgenomen. Dit wordt hier rechtgezet.

Deze correctie gaat in op 1 september 2019, dit is de datum van de inwerkingtreding van het oorspronkelijke artikel. Aangezien er enkel een correctie is aan de nummering van het artikel, heeft dit geen verdere consequenties.

Artikel 105

De voorgestelde aanpassing betreft louter een verduidelijking van de regelgeving. De vraag werd namelijk gesteld of bij de berekening van de middelen voor de graduaatsopleidingen de indexering 2X moet berekend worden vanaf het begrotingsjaar 2020, 1X via paragraaf 1 en 1X via paragraaf 3 van artikel III.42/1 van de Codex Hoger Onderwijs. Om duidelijkheid te creëren wordt met de voorliggende bepaling duidelijk gesteld dat de indexering in paragraaf 1 beperkt is tot en met het begrotingsjaar 2019.

Dit artikel heeft uitwerking vanaf 1 januari 2019. Dit is de inwerkingtredingsdatum van het oorspronkelijke artikel.

Artikel 106

Bij onderwijsdecreet 28 van 15 juni 2018 is een vernieuwde cumulatierегeling voor het onderwijzend en academisch personeel van de universiteiten en hogescholen opgenomen. Daarbij zijn sommige bepalingen naar een ander artikel verplaatst en zijn er een aantal nieuwe artikelen toegevoegd. Als gevolg daarvan klopt de

verwijzing naar de cumulatieregeling in een aantal andere artikelen niet meer. De foutieve verwijzing wordt hierbij rechtgezet.

De verwijzing in artikel V.11 van de codex hoger onderwijs naar de ambtshalve reductie als gevolg van de cumulatieregeling wordt aangepast aan de nieuwe nummering.

Deze bepaling heeft retroactieve uitwerking tot 1 september 2018, zodat de aanpassing aansluit bij de datum waarop de nieuwe cumulatieregeling in werking getreden is.

Artikel 107

1. Algemene toelichting

Bij onderwijsdecreet 28 van 15 juni 2018 is een vernieuwde cumulatieregeling voor het onderwijzend en academisch personeel van de universiteiten en hogescholen opgenomen. Waar volgens de oude cumulatieregeling een ambtshalve reductie van de opdracht maar gebeurde voor personeelsleden met een voltijdse opdracht, is dit in de nieuwe cumulatieregeling het geval voor personeelsleden met ten minste een halftijdse opdracht. Het artikel over het terugkeerrecht na een vrijwillige of ambtshalve reductie van de opdracht van een lid van het zelfstandig academisch personeel is nog opgevat volgens de oude cumulatieregeling. Het terugkeerrecht naar de opdracht van voor een vrijwillige of ambtshalve reductie van de opdracht is in artikel V.45 alleen maar mogelijk voor leden van het zelfstandig academisch personeel die oorspronkelijk een voltijdse opdracht hadden. Aangezien de ambtshalve reductie van de opdracht nu ook mogelijk is voor personeelsleden met een deeltijdse opdracht, is het logisch dat ook deze personeelsleden van het terugkeerrecht kunnen genieten. Dit wordt hierbij rechtgezet.

2. Artikelsgewijze toelichting

Het eerste lid van artikel V.45 van de codex hoger onderwijs wordt geherformuleerd zodat ook personeelsleden zonder voltijdse opdracht een terugkeerrecht krijgen. Het terugkeerrecht geldt voor het volume van de opdracht dat het personeelslid voor de reductie uitoefende. Als een personeelslid een opdracht uitoefende van 80% die door toepassing van de cumulatieregels gereduceerd werd tot 50% heeft het op grond van de nieuwe regeling recht op een terugkeer naar een opdrachtvolume van 80%, niet op een hoger opdrachtpercentage.

De bepaling dat een personeelslid na de terugkeer naar het oorspronkelijke opdracht-volume het overeenstemmende salaris geniet, is in de nieuwe regeling weggelaten. De regel dat het salaris in overeenstemming moet zijn met het opdrachtvolume volgt immers voort uit artikel V.35, 3de lid van de codex en moet niet herhaald worden.

Naast de eerder inhoudelijke wijzigingen bevat het artikel ook een aantal technische wijzigingen. De verwijzing naar de cumulatierегeling is vernummerd en de einddatum van het terugkeerrecht is aangepast aan de nieuwe pensioenregelgeving.

Omwille van de inhoudelijke aanpassingen in het artikel, heeft dit geen retroactieve uitwerking.

Artikel 108

Bij onderwijsdecreet 28 van 15 juni 2018 is een vernieuwde cumulatierегeling voor het onderwijzend en academisch personeel van de universiteiten en hogescholen opgenomen. Daarbij zijn sommige bepalingen naar een ander artikel verplaatst en zijn er een aantal nieuwe artikelen toegevoegd. Als gevolg daarvan klopt de verwijzing naar de cumulatierегeling in een aantal andere artikelen niet meer. De foutieve verwijzing wordt hierbij rechtgezet.

De verwijzing in artikel V.164, §2 van de codex hoger onderwijs naar de uitzondering op de cumulatierегeling voor het hoger kunstonderwijs wordt aangepast aan de nieuwe nummering.

Deze bepaling heeft retroactieve uitwerking tot 1 september 2018, zodat de aanpassing aansluit bij de datum waarop de nieuwe cumulatierегeling in werking getreden is.

Artikel 109

1. Algemene toelichting

De toevoeging aan artikel V.188 van de codex hoger onderwijs biedt de hogescholen de mogelijkheid om voor de werving van leden van het administratief en technisch personeel een wervingsreserve aan te leggen. Dit zorgt voor een vermindering van de administratieve lasten bij de hogescholen omdat ze voor gelijkaardige functies niet telkens een nieuwe wervingsprocedure moeten opstarten. De universiteiten hebben op basis van artikel V.51 van de codex hoger onderwijs al langer de mogelijkheid een wervingsreserve aan te leggen voor het administratief en technisch personeel.

2. Artikelsgewijze toelichtingen

De mogelijkheid om een wervingsreserve aan te leggen geldt alleen voor een cluster van verwante functies. De reserve volstaat niet voor een specifieke functie. Bij een vacature voor een specifieke functie moet er een bijkomende selectie uit de wervingsreserve plaatsvinden. Bij het aanleggen van een wervingsreserve moet het hogeschool-bestuur de geldigheidsduur ervan bepalen, afhankelijk van de aard van de te begeven functies.

Artikel 110

1. Algemene toelichting

De algemene regel, opgenomen in artikel V.206/5 van de codex hoger onderwijs, is dat de lectoren van een CVO die in het kader van de overgang van de HBO5-opleidingen en de uitbouw van de lerarenopleidingen naar een hogeschool overgaan, in een ambt van het onderwijzend personeel ingeschaald worden rekening houdend met het minimale bekwaamheidsbewijs. Het minimaal vereiste bekwaamheidsbewijs voor een ambt van het onderwijzend personeel aan een hogeschool is een bachelordiploma. In de diplomavereisten voor de toegang tot het ambt van lector bachelor aan een CVO is een graduaatsdiploma gelijkgesteld met een bachelordiploma. Als gevolg van het verschil in diplomavereisten kan een lector aan een CVO met een graduaatsdiploma in principe niet overgaan naar een hogeschool. Om te vermijden dat hierdoor een deel van de lectoren van de CVO niet naar een hogeschool kunnen overgaan, is een overgangsregeling uitgewerkt die bepaalt dat bij de inschaling van de personeelsleden een graduaatsdiploma gelijkgesteld is met een bachelordiploma.

Deze gelijkstelling geldt alleen voor de inschaling in een ambt van het onderwijzend personeel van de hogeschool. Als het personeelslid nadien een uitbreiding van de omvang van de opdracht wil, gelden de diplomavereisten zoals die voor de personeelsleden van een hogeschool gelden. Om de tewerkstellingsmogelijkheden van personeelsleden die met een graduaatsdiploma van een CVO naar een hogeschool overgekomen zijn te vergroten, wordt de afwijking van de diplomavereiste uitgebreid tot een verhoging van de omvang van het opdrachtpercentage van de betrokken personeelsleden.

Er wordt geen afbreuk gedaan aan de grondrechten of het gelijkheidsbeginsel

2. Artikelsgewijze toelichtingen

De overgangsregeling in artikel V.206/6, 1°, van de codex hoger onderwijs wordt aangevuld met een uitbreiding van de omvang van de opdracht van het personeelslid dat van een CVO naar een hogeschool is overgegaan.

De wijziging aan artikel V.206/6, 1°, heeft uitwerking met ingang van 1 september 2019. Dit is de datum waarop de personeelsleden naar de hogeschool overgaan en vanaf wanneer zij onder de rechtspositieregeling van de personeelsleden van de hogescholen vallen. De retroactiviteit is nodig om het personeelsbeleid van de hogescholen te vereenvoudigen en de tewerkstellingskansen van de betrokken personeelsleden binnen de hogescholen te vergroten.

Artikel 111

De verwijzing in artikel V.276, §3 van de codex hoger onderwijs naar de uitzondering op de cumulatieregeling voor het hoger kunstonderwijs wordt aangepast aan de nieuwe nummering.

Deze bepaling heeft retroactieve uitwerking tot 1 september 2018, zodat de aanpassing aansluit bij de datum waarop de nieuwe cumulatieregeling in werking getreden is.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Wijziging artikel 112 en 113

Algemene toelichting

Het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen regelt de verbintenissen van de 3 partijen die betrokken zijn bij de overeenkomst van alternerende opleiding en de stageovereenkomst alternerende opleiding nl. de leerling, de onderneming en de opleidingsverstrekker. Eén van de verplichtingen van de onderneming is om een exemplaar van de overeenkomst te bezorgen aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. In de praktijk wordt vastgesteld dat het bijna altijd de opleidingsverstrekker is die een exemplaar van de overeenkomst bezorgt aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren adviseert dan ook om deze verplichting bij de opleidingsverstrekker te leggen. Aangezien de opleidingsverstrekkers ook moeten instaan voor de opmaak van de overeenkomst, is het logisch dat zij ook zorgen voor het bezorgen van een exemplaar van de overeenkomst. Dit biedt ook de meeste garantie op een volledige registratie van alle overeenkomsten, wat belangrijk is met het oog op toezicht en volledige beleidsinfo.

In de praktijk nemen de opleidingsverstrekkers ook een groot deel van de erkennings-aanvragen voor hun rekening, een administratieve last die decretaal niet bij hen ligt. Er zal een actieplan uitgewerkt worden zodat meer ondernemingen zelf hun erkenningsaanvragen indienen en die administratieve last bij de opleidingsverstrekkers vermindert.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 112

Dit artikel somt de verbintenissen van de onderneming op. De verbintenis bepaald in punt 3° (het bezorgen van een exemplaar van de overeenkomst aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren) wordt opgeheven.

Artikel 113

Dit artikel somt de verbintenissen van de opleidingsverstrekker op. Er wordt een verbintenis toegevoegd inzake het bezorgen van een exemplaar van de overeenkomst aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Artikel 114

Aan cursisten en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die een opleiding in het gefinancierd of gesubsidieerd volwassenenonderwijs volgen en daar aan de toelatingsvoorwaarden voldoen, en aan studenten met een functiebeperking die in het gefinancierd of gesubsidieerd hoger onderwijs ingeschreven zijn in een bachelor-, een master-, een bachelor-na-bachelor - of een master-na-masteropleiding, of in een schakel- of voorbereidingsprogramma of in een specifieke lerarenopleiding, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking worden gesteld.

Sinds 1 september 2019 maken ook de graduaatsopleidingen van het hoger beroepsonderwijs deel uit van het hoger onderwijs. Ze vallen dus niet meer onder het 'gefinancierd en gesubsidieerd volwassenenonderwijs', zoals omschreven in artikel IV.38. Aangezien het niet de bedoeling van de regelgever is om studenten met functiebeperkingen uit het hoger beroepsonderwijs uit te sluiten van speciale onderwijsleermiddelen, dienen de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs in artikel IV.38 §1 dus expliciet vermeld te worden in de opsomming onder het 'gefinancierd en gesubsidieerd hoger onderwijs' en dit met terugwerkende kracht tot 1 september 2019.

Artikel 115, 116, 117

Deze artikelen betreffen technische aanpassingen.

Naar aanleiding van wijzigingen in de regelgeving m.b.t. de ambten in het deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs, zijn er aanpassingen nodig aan de regelgeving ICT-coördinatie. Ook de benaming "academie" voor het deeltijds kunstonderwijs werd opgenomen.

Deze wijzigingen treden in werking op de dezelfde datum als de oorspronkelijke wijzigingen.

Artikelsgewijze toelichtingen

Art. 115

De term "school voor deeltijds kunstonderwijs" wordt vervangen door "academie".

Art. 116

De term "academie" wordt toegevoegd. De berekening van het aantal lesuren cursist die door de centra voor volwassenenonderwijs gerealiseerd werden, wordt in overeenstemming gebracht met de berekening van de omkadering en werkingsmiddelen volgens het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs. Dit betekent dat vanaf het schooljaar 2022-2023 ook voor de ICT-coördinatie rekening wordt gehouden met het gemiddelde van de prestaties die in de drie voorafgaande referentieperiodes gerealiseerd werden.

Art. 117

In de 1° is de personeelscategorie "administratief personeel" geschrapt, aangezien deze categorie niet langer bestaat.

In de 2° en 3° zijn de ambten en puntenwaarden aangepast aan het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van het inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs.

In de 3°/1 wordt voor het ondersteunend personeel in het volwassenenonderwijs verwezen naar het desbetreffende besluit van de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 14. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Artikel 118, 119, 120, 121, 122, 123

De eerste twee wijzigingsbepalingen vervangen doorheen het decreet deeltijds kunstonderwijs de term 'eindoelen' door 'onderwijsdoelen' omdat dit het concept is dat nu voor alle onderwijsniveaus wordt gebruikt. De wijziging heeft geen enkele inhoudelijke consequentie. (artikel 118, 119)

De overige wijzigingsbepalingen (artikel 120, 121, 122, 123) stellen de afstemming tussen langlopende studierichtingen en de beroepskwalificaties op punt. De artikelen 12, 14, 16 en 18 van het decreet deeltijds kunstonderwijs sommen de verschillende langlopende studierichtingen per domein op die tegelijk de benamingen zijn van de beroepskwalificaties waartoe ze opleiden. Tijdens het tot stand komen van de regelgeving, was de exacte benaming van de beroepskwalificaties nog niet bekend. De benaming van de beroepskwalificaties verschilt uiteindelijk in een aantal gevallen van de studierichting. Beroepskwalificaties die toeleiden naar een maatschappelijke sector buiten de arbeidsmarkt, met name de amateurkunsten, bevatten het prefix 'amateur'.

De decreetswijziging herformuleert de artikelen 12, 14, 16 en 18 lichtjes in die zin dat de gelijknamigheid van de studierichtingen en de beroepskwalificaties verdwijnt. De inhoudelijke koppeling tussen studierichting en beroepskwalificatie wordt via het besluit van de Vlaamse Regering over de eindoelen gemaakt. Hiervoor wordt een decretale rechtsgrond voorzien.

Op die manier kunnen de huidige ingeburgerde benamingen van de studierichtingen behouden blijven in uitvoeringsbesluiten, leerplannen, jaarplannen en websites van academies.

Artikel 124

De eerste en tweede wijziging aan artikel 67 §2 stroomlijnen de toepassing van de financierbaarheidsvoorwaarden op andere bepalingen in het decreet. In de oorspronkelijke bepaling liep de termijn waarin een leerling twee derde van de lessen aanwezig moet zijn vanaf de inschrijving. Omdat schoolbesturen al vanaf de eerste schooldag van maart kunnen starten met inschrijven voor het komende

schooljaar (art. 37 §2), wordt de start van de termijn voor de verplichte aanwezigheid gelijk gelegd met de start van het schooljaar.

Met onderwijsdecreet 29 is de uiterste betaaldatum voor het inschrijvingsgeld verschoven. Conform artikel 90 moet een leerling vóór 1 november het inschrijvingsgeld betaald hebben. Voorheen was dat 1 oktober. Het inschrijvingsgeld betaald hebben wordt een voorwaarde om de financierbaarheid van de leerling vast te stellen. Voorheen was deze voorwaarde gekoppeld aan de definitie van regelmatige leerling, maar omwille van het verschuiven van de uiterste betaaldatum is de voorwaarde daar geschrapt.

De derde wijziging voegt een vijfde paragraaf toe aan artikel 67. Leerlingen kunnen de vakken van één opleiding in meer dan één academie volgen. Die regeling is opgenomen in het organisatiebesluit. Het organisatiebesluit bevat ook een bepaling die de financiering regelt. Elke academie krijgt de helft van de omkadering, vandaar dat deze leerlingen in de leerlingenadministratie 50%-leerlingen genoemd worden. Volgens het legaliteitsbeginsel komt het aan de decreetgever toe om de regels voor de financiering en subsidiering van academies vast te leggen. De bepaling die de financiering regelt, wordt daarom opgenomen in het decreet.

De wijzigingsbepaling verfijnt eveneens de toepassing van de wegingsfactoren. Als een leerling zijn opleiding in meer academies volgt, kan het voorkomen dat de ene vestigingsplaats in een dunbevolkt gebied en de andere in een dichtbevolkt gebied gelegen is. De bepaling regelt de toepassing van de wegingsfactor. Enkel in de academie waar de leerling les volgt in een dunbevolkte gemeente wordt de wegingsfactor 1,05 toegepast. Dit gebeurt ook enkel als de leerling voor die helft volledig les volgt in een dunbevolkte gemeente. Technisch gezien wordt de wegingsfactor dunbevolkt dus in rekening gebracht als de deling van omkadering tussen de verschillende academies is gebeurd. De wegingsfactor Brussel-Voeren van 1,4, wordt op dezelfde manier toegepast.

Het tweede lid van de wijzigingsbepaling regelt de financierbaarheid van leerlingen die in twee of meer academies meer opleidingen volgen. Omdat een leerling maar één keer per domein meetelt, moet het Agentschap voor Onderwijsdiensten bij de omkaderingsberekening zelf bepalen in welke academie de leerling financierbaar is. Voor die beslissing ontbrak tot nu toe de decretale rechtsgrond. Het Agentschap paste de regel toe dat de leerling meetelt in de academie waar hij het eerst aan de inschrijvingsvoorwaarden voldaan heeft, d.w.z. het academiereglement en het artistiek pedagogisch project heeft goedgekeurd. Met onderwijsdecreet 29 is de voorwaarde dat de leerling de helft van het inschrijvingsgeld moet betalen als inschrijvingsvoorwaarde geschrapt.

De wijzigingsbepaling voegt een getrapte procedure in. In eerste instantie kunnen de directeurs van de betrokken academies in onderling overleg bepalen waar de leerling financierbaar is. Het Agentschap voor Onderwijsdiensten bezorgt hen

daartoe de lijsten van de leerlingen die zich in meer academies gelijktijdig hebben ingeschreven. Als ze geen akkoord bereiken, is de leerling financieerbaar in de academie waar de inschrijving van de leerling voor het eerst geregistreerd is in Discimus, het elektronisch systeem dat het Agentschap voor Onderwijsdiensten voor de uitwisseling van leerlingengegevens gebruikt. Vanaf het schooljaar 2019-2020 is het deeltijds kunstonderwijs ook in dat systeem opgenomen.

Artikel 125

De toevoeging maakt het voor een schoolbestuur mogelijk om ook tussen zijn academies onderling lestijden over te dragen. Schoolbesturen met meer academies, bijvoorbeeld in de grote steden zoals Gent en Antwerpen, kunnen op die manier de omkadering optimaler benutten.

De oorspronkelijke regelgeving bepaalt enkel dat het schoolbestuur intern moet vastleggen hoeveel lestijden het wil overdragen. Om de besteding van het lestijdenpakket te kunnen opvolgen, moet het Agentschap voor Onderwijsdiensten een zicht hebben op de overdrachten, hetzij naar het volgende schooljaar, hetzij naar een andere academie.

Artikel 126 en 135

Bij decreet of besluit zijn de geijkte benamingen vastgelegd van structuuronderdelen die in het deeltijds kunstonderwijs worden gehanteerd. Deze benamingen gelden voor alle erkende, gefinancierde of gesubsidieerde secundaire scholen, over de onderwijsnetten heen. De bedoeling hiervan is transparantie en eenvormigheid creëren naar ouders, leerlingen, personeelsleden en andere belanghebbenden.

Toch wordt in het onderwijsveld vastgesteld dat in sommige gevallen onderwijsverstrekkers communiceren aan de hand van niet-officiële benamingen en dat om uiteenlopende redenen (bv om zich nadrukkelijker te onderscheiden van andere onderwijsverstrekkers, om een eigen leerplan meer specifiek tot uiting te laten komen). Dit kan ongewenste effecten veroorzaken zoals materiële vergissingen bij de toelating/inschrijving van leerlingen of onterechte verwachtingen van ouders en leerlingen op het vlak van studiebekrachtiging. Om die reden wordt thans expliciet decretaal bepaald dat schoolbesturen (en scholen) er in hun communicatie- en informatiebeleid toe gehouden zijn minstens de officiële benamingen van structuuronderdelen te gebruiken.

Gezien het belang van deze maatregel wordt ook in een financiële sanctiemogelijkheid voorzien, in die zin dat een gedeeltelijke terugvordering of inhouding op de werkingsmiddelen kan worden toegepast.

Artikel 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 137

De eerste wijzigingsbepaling (artikel 127) voorziet in artikel 110 van het decreet deeltijds kunstonderwijs een verdeelsleutel om de leerlingen van de domeinoverschrijdende initiatieopleiding mee te tellen in de programmatie- en rationalisatienormen op domeinniveau. De domeinoverschrijdende eerste graad

vormt in de programmatie- en rationalisatiereggeving een afzonderlijk structuuronderdeel dat niet is ondergebracht in een bepaald domein. Daardoor is het niet duidelijk hoe deze leerlingen meetellen voor het bereiken van de programmatie- en rationalisatienormen die op domeinniveau zijn vastgelegd.

De wijzigingsbepaling hanteert een zuiver mathematische benadering. Het aantal leerlingen wordt gedeeld door het aantal domeinen dat de academie organiseert. Het evenredige deel wordt bij de leerlingenaantallen van de overige structuuronderdelen van een domein geteld. Een meer inhoudelijke benadering waarbij er wordt uitgegaan van de domeinen die in de domeinoverschrijdende initiatieopleiding effectief aanbod komen, zou de toepassing en controle van de regelgeving veel complexer maken. De academies hebben veel autonomie over de inhoudelijke invulling van de domeinoverschrijdende initiatieopleiding, waardoor de invulling jaarlijks kan wisselen.

De tweede wijzigingsbepaling (artikel 128) verfijnt in artikel 114 de toepassing van de programmatie-normen voor domeinen in een nieuwe academie. Zo worden er afrondingsregels toegevoegd, omdat de pro rata-norm niet telkens een geheel getal oplevert. De uitkomst wordt steeds afgerond naar een geheel getal.

De oprichtingsperiode voor een nieuw domein in een nieuwe academie is twaalf schooljaren. Vanaf het dertiende schooljaar worden de rationalisatienormen van toepassing. Veel schoolbesturen richten de structuuronderdelen van de 1e, 2e, 3e en 4e graad gelijktijdig op. Op het moment dat een schoolbestuur de verplichte structuuronderdelen volledig heeft uitgebouwd en de programmatienorm bereikt wordt, heeft het nieuwe domein zijn levensvatbaarheid bewezen. Het is logisch dat de oprichtingsperiode dan is afgerond. De wijzigingsbepaling zorgt ervoor dat het nieuwe domein in het daaropvolgende schooljaar onderhevig wordt aan de rationalisatienormen.

Als een domein de programmatienorm niet haalt, kan de oprichting toch doorgaan als het domein in het voorgaande schooljaar de norm wel gehaald heeft. Die regeling wordt ook wel het genadejaar genoemd. Als een domein twee schooljaren op rij de norm niet haalt, worden de leerlingen die er les volgen, niet langer meegeteld in de omkaderingsberekening voor het volgende schooljaar. De wijzigingsbepaling verduidelijkt de genade-jaarregeling door te verwijzen naar twee opeenvolgende teldagen. In het laatste oprichtingsjaar moet de academie de volledige programmatienorm voor de domeinen in oprichting bereiken. Het tweede lid laat ook voor dat laatste schooljaar een genadejaar toe.

De derde wijzigingsbepaling (artikel 129) zorgt voor dezelfde verfijningen in artikel 115, dat de oprichting van een nieuw domein in een bestaande academie regelt: afrondingsregels, verkorte oprichtingsperiode en verduidelijking van het genadejaar.

De vierde wijzigingsbepaling (artikel 130) verduidelijkt de regelgeving over de oprichting van structuuronderdelen in artikel 116. In een aantal structuuronderdelen bestaan verschillende trajecten. Zo kunnen academies de 4e graad van het domein beeldende en audiovisuele kunsten in een vier-, vijf- of tienjarig traject organiseren. Schoolbesturen kiezen er vaak voor om meer trajecten gelijktijdig uit te bouwen. In de oorspronkelijke programmatieregelgeving was het niet duidelijk wanneer de oprichting van een structuuronderdeel in dat geval voltooid is. Door te verwijzen naar het aantal schooljaren van de oprichting in plaats van het aantal opgerichte leerjaren wordt de toepassing duidelijker voor structuuronderdelen waarvoor academies meer trajecten kunnen oprichten.

De vijfde wijzigingsbepaling (artikel 131) introduceert in artikel 117, dat de oprichting van een nieuw structuuronderdeel regelt, afrondingsregels voor de berekening van de jaarlijkse programmatienorm. De genadejaarregeling wordt verduidelijkt naar analogie van de regeling voor academies en domeinen in oprichting. Ten slotte verduidelijkt de wijzigings-bepaling ook de toepassing van jaarlijkse programmatienorm. Door te verwijzen naar het aantal schooljaren van de oprichting in plaats van het aantal opgerichte leerjaren wordt de toepassing duidelijker voor structuuronderdelen waarvoor academies meer trajecten kunnen oprichten.

De zevende wijzigingsbepaling (artikel 132) verduidelijkt de toepassing van de rationalisatienormen. Als een schoolbestuur beslist om een domein of structuuronderdeel stop te zetten omdat de rationalisatienorm niet bereikt wordt, kunnen de leerlingen hun schooljaar er toch voltooien. Een sluiting met onmiddellijke ingang op de teldag (1 februari) zou voor de leerlingen en hun ouders heel wat praktische problemen opleveren, waardoor het risico bestaat dat leerlingen hun opleiding stopzetten. De sluiting vindt dus plaats bij het begin van het schooljaar. Ze gebeurt in één beweging, er is geen afbouwscenario mogelijk, althans niet gesubsidieerd of gefinancierd. Uiteraard kan een schoolbestuur ervoor kiezen om het domein of structuuronderdeel met eigen middelen voort te zetten. Bij de sluiting van een academie geldt in principe dezelfde regeling, maar het is onwaarschijnlijk dat zo'n sluiting zal plaatsvinden. Het schoolbestuur zal dan wellicht de academie overhevelen naar een ander schoolbestuur.

De achtste wijzigingsbepaling (artikel 133) verlaagt de rationalisatienorm voor het domein Beeldende en Audiovisuele Kunst in de Brusselse academies in het geval het schoolbestuur alleen de structuuronderdelen van de eerste graad, de tweede graad en de derde graad voor jongeren organiseert. Dit om academies die zich in hun beeldende en audiovisuele kunstaanbod exclusief op kinderen en jongeren richten de kans te geven om dit aanbod in stand te houden.

De tiende wijzigingsbepaling (artikel 136) begrenst in artikel 156 de overgangmaatregel die de oprichting van een structuuronderdeel beeldende en audiovisuele cultuur, danscultuur, woordkunst-dramacultuur, muziekcultuur of

muziekgeschiedenis vrijstelt van de programmatievoorwaarden en -normen. De overgangsmaatregel is te verantwoorden in het licht het van de overgang van de oude naar de nieuwe structuur en verzekert de vlotte doorstroom van leerlingen van de vroegere hogere graad naar dit nieuwe aanbod. Na drie schooljaren is de overgangperiode achter de rug. Schoolbesturen kunnen die structuuronderdelen nog oprichten, maar zijn dan onderhevig aan de programmatievoorwaarden.

Artikel 134

Door een wijziging aan artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende de lokale samenwerkingsinitiatieven tussen scholen voor basis- secundair onderwijs, instellingen voor hoger onderwijs en de academies voor deeltijds kunstonderwijs is de deadline voor academies en scholen om een ondersteuningsaanvraag in te dienen met twee weken vervroegd; van 1 maart naar 15 februari (Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019).

Met het oog op een vlottere afhandeling van de aanvraag- en gunningsprocedure heeft de Vlaamse Regering zowel de indiendatum als de uiterste datum waarop de beoordelingscommissie haar gemotiveerde rangschikking bezorgt aan de minister 2 weken vervroegd. Daardoor is er voldoende tijd om de daaropvolgende stappen te nemen, o.a. opmaak ministerieel besluit, advies inspectie van financiën, communicatie naar de scholen en academies. Op die manier vernemen scholen en academies uiterlijk 15 mei of hun aanvraag al dan niet is goedgekeurd.

De nieuwe indiendatum is echter nog niet decretaal vastgelegd, waardoor er een tegenspraak is ontstaan tussen het decreet en het uitvoeringsbesluit. De voorgestelde wijziging corrigeert dat. In het decreet wordt niet gewoon de datum aangepast, maar wordt delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om de uiterste indieningsdatum te bepalen.

De wijziging heeft retroactief uitwerking met ingang van 1 september 2019, de inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit.

Hoofdstuk 15. Wijzigingen van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Artikel 137

Recente regelgeving (BVR 19 juli 2019) bakent in de uitvoeringsreglementering op de leerlingenbegeleiding het toepassingsgebied welomlijnd af, zodat geen misvattingen of verkeerde interpretaties mogelijk zijn. De Raad van State heeft in zijn advies bij voormeld BVR gesuggereerd om de desbetreffende omschrijving van het toepassingsgebied door te trekken naar de decreetgeving op leerlingenbegeleiding, dat de rechtsgrond vormt, zodat conformiteit ontstaat.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS